

At: Gadeirydd ac Aelodau'r Pwyllgor
Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad: Dydd Mawrth, 3
Gorffennaf 2012

Rhif Union: 01824712575

ebost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR LLYWODRAETHU
CORFFORAETHOL, DYDD MERCHER, 11 GORFFENNAF 2012 am 9.30 am yn
YSTAFELL PWYLLGOR 1B, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidaidd

AGENDA

RHAN I – GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FYNYCHU RHAN HON Y CYFARFOD

1 PENODI CADEIRYDD

Penodi Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar gyfer y flwyddyn i ddod.

2 PENODI IS-GADEIRYDD

Penodi Is-gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar gyfer y flwyddyn i ddod.

3 YMDDIHEURIADAU

Derbyn ymddiheuriadau.

4 DATGAN BUDDIANNAU

Yr Aelodau i ddatgan unrhyw fuddiannau personol neu fuddiannau sy'n rhagfarnu unrhyw fusnes i'w drafod yn y cyfarfod hwn.

5 MATERION BRYD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys dan Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

6 COFNODION (Tudalennau 1 - 6)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd ar 28ain Mawrth 2012.

7 RHAGLEN REOLEIDDIO SAC AR GYFER ARCHWILIO PERFFORMIAD 2012-13 (Tudalennau 7 - 24)

Ystyried adroddiad gan Reolwr y Tîm Gwelliannau Corfforaethol (copi'n amgaeedig) ar Raglen Reoleiddio Archwilio Perfformiad 2012/13 ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru.

9.35 a.m. – 10.00 a.m.

8 ADBORTH ADOLYGIAD TECHNOLEG SAC (Tudalennau 25 - 38)

Ystyried adroddiad gan Reolwr y Tîm Gwelliannau Corfforaethol (copi'n amgaeedig) a oedd yn rhoi adborth gan Swyddfa Archwilio Cymru ar ôl adolygiad technoleg yng Nghyngor Sir Ddinbych.

10.00 a.m. – 10.25 a.m.

9 ADOLYGIAD RHEOLI RISG STRATEGOL: ADRODDIAD TERFYNU (Tudalennau 39 - 52)

Ystyried adroddiad gan Reolwr y Tîm Gwelliannau Corfforaethol (copi'n amgaeedig) ar adroddiad terfynu prosiect ar gyfer Prosiect Adolygu Rheoli Risg Strategol.

10.25 a.m. – 10.50 a.m.

Egwyl Gysur

10 DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 2011/12 (Tudalennau 53 - 72)

Ystyried adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol (copi'n amgaeedig) sy'n cyflwyno Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2011/12.

11.05 a.m. – 11.30 a.m.

11 ADRODDIAD DRAFFT BLYNYDDOL ARCHWILIO MEWNOL 2011/12 (Tudalennau 73 - 82)

Ystyried adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol (copi'n amgaeedig) sy'n cyflwyno Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2011/12.

11.30 a.m. – 11.45 a.m.

12 ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL (Tudalennau 83 - 92)

Ystyried adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol (copi'n amgaeedig) sy'n rhoi diweddariad ar gynnydd diweddaraf y Gwasanaeth Archwilio Mewnol o ran cyflwyno gwasanaeth, rhoi sicrhad, adolygiadau a gwblhawyd, perfformiad ac effeithiolrwydd o ran gyrru gwelliannau.

11.45 a.m. – 12.05 p.m.

13 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR I'R DYFODOL (Tudalennau 93 - 96)

Ystyried rhaglen waith y Pwyllgor ar gyfer 2012/13 (copi'n amgaeedig).

12.05 a.m. – 12.15 p.m.

MEMBERSHIP

Y Cynghorwyr

Raymond Bartley
Stuart Davies
Martyn Holland

Gwyneth Kensler
Jason McLellan
David Simmons

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth

Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd yn Ystafell Gynadledda 1a, Neuadd y Sir, Ffordd Wynnstey, Rhuthun, Ddydd Mercher 28 Mawrth 2012 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr John Bellis (Cadeirydd), Jeanette Chamberlain-Jones, Meirick Davies a Barbara Smith (Is-gadeirydd)

HEFYD YN BRESENNOL

Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd (GW), Pennaeth Cyllid ac Asedau (PM), Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol (IB), Rheolwr Archwilio (BS), Rheolwr Archwilio – Swyddfa Archwilio Cymru (AV), Arweinydd Cyswllt Archwilio Ariannol – Swyddfa Archwilio Cymru (DO), Swyddog Gweinyddol y Pwyllgor (SW) a Swyddog Gwasanaethau Democrataidd (RH).

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cynghorwyr Glyn Jones ac Allan Pennington

2 DATGAN BUDDIANNAU

Ni ddatganwyd buddiannau sy'n rhagfarnu.

3 MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, gael eu hystyried yn y cyfarfod fel mater brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol, 1972.

4 COFNODION

Cyflwynwyd Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd Ddydd Mercher, 8 Chwefror, 2012.

Penderfyniad ar gyfer Eitem 5 - Trafodwyd y Strategaeth Rheoli Trysorlys ac ar ôl eglurhad gofynnodd y Cadeirydd i'r geiriad gael ei newid i adlewyrchu bod y Pwyllgor 'wedi derbyn' yr adroddiad yn hytrach nag 'yn derbyn', er mwyn ei gwneud hi'n amlwg nad oedd disgwyl adroddiad pellach.

Nid oedd y Cynghorydd M.L. Davies yn gallu bod yn bresennol o ddechrau'r cyfarfod ond roedd wedi anfon sylwadau wrth ragweld ei absenoldeb. Roedd y Cynghorydd Davies yn cofio bod adroddiad i'r dyfodol wedi'i argymhell yn ystod trafod Eitem 6 - Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio, ond nad oedd hyn wedi'i gynnwys yn yr argymhelliad. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd nad oedd yn cofio argymhelliad penodol ar gyfer adroddiad pellach,

ond y gallai Eitem gael ei chynnwys ar y Flaenraglen Waith i'w hystyried yn y dyfodol.

Yn dilyn ymlaen o ymholiad a godwyd yn y cyfarfod blaenorol gan y Cynghorydd G.A. Jones, roedd y Pennaeth Archwilio Mewnol yn gallu cadarnhau y byddai'r drysau diogelwch yn datgloi yn awtomatig mewn sefyllfaoedd o argyfwng.

PENDERFYNWYD – yn amodol ar sylwadau'r Pwyllgor, y dylid derbyn a chymeradwyo'r Cofnodion fel cofnod cywir.

5 AMLINELLIAD ARCHWILIAD ARIANNOL BLYNYDDOL

Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid ac Asedau adroddiad, a ddisbarthwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn cyflwyno'r Amlinelliad Archwiliad Ariannol Blynyddol a baratowyd gan Swyddfa Archwilio Cymru.

Esboniodd Mr Anthony Veale, Rheolwr Archwilio Swyddfa Archwilio Cymru, bod yr Amlinelliad Archwiliad Ariannol Blynyddol yn ofyniad yn y Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 sy'n archwilio ac yn tystio bod cyfrifon y Cyngor yn rhoi golwg gwir a theg o sefyllfa ariannol y Cyngor, yn cydymffurfio â gofynion deddfwriaeth perthnasol ac wedi'u paratoi yn unol ag arferion cyfrifo cywir. Esboniwyd ymdriniaeth tîm archwilio Swyddfa Archwilio Cymru ac roedd yr adroddiad yn rhoi manylion y risgiau sydd wedi'u canfod, adolygiad ar ddefnydd yr adnoddau a'r dulliau ar gyfer adrodd ar gynnydd trwy gydol yr archwiliad. Rhoddwyd y cerrig milltir allweddol fel a ganlyn:

- Amlinelliad Archwiliad Ariannol Blynyddol (Ionawr 2012 - Mawrth 2012)
- Adroddiad Archwilio Datganiadau Ariannol (ISA260) (Mehefin 2012 - Medi 2012)
- Barn Archwilio ar ddatganiadau ariannol 2011-12 (Ionawr 2012 - Medi 2012)
- Llythyr Archwilio Blynyddol (Hydref 2012 - Tachwedd 2012)

Gosodwyd y ffi arfaethedig ar gyfer y gwaith archwilio ar £165,802 (ynghyd â TAW) a fyddai'n daladwy rhwng Tachwedd 2011 a Hydref 2012, ac amcangyfrifwyd bod cyfanswm y ffi ar gyfer gwaith grant rhwng £90 mil a £100 mil.

Nododd y Cadeirydd bod y ffi sydd wedi'i hamcangyfrif ar gyfer y gwaith grant yn uchel iawn a gofynnodd sut yr oedd yn cymharu â blynyddoedd blaenorol. Ymatebodd Mr Veale bod y ffi yn debyg i'r flwyddyn ddiwethaf ond pwysleisiodd mai amcangyfrif yn unig oedd y cyfanswm a'i fod yn agored i newidiadau. Gofynnodd y Cadeirydd gwestiwn a godwyd gan y Cynghorydd M.L. Davies a oedd wedi gofyn pam yr oedd yn rhaid i'r Cyngor dalu am waith ychwanegol wrth drin ymholiadau. Esboniodd Mr Derwyn Owen, Arweinydd Cyswllt Archwilio Ariannol Swyddfa Archwilio Cymru, bod yr ymholiadau yn codi gan y cyhoedd ac y gallai'r ymchwiliadau arwain at waith ychwanegol sylweddol. Nododd Mr Owen ymhellach bod gofyn i Swyddfa Archwilio Cymru godi tâl ar y Sir am waith ychwanegol sy'n codi o ymholiadau o'r fath. Nododd Mr Veale pe bai angen swm sylweddol o waith ychwanegol o ganlyniad i ymholiad yna byddai hyn yn cael ei glirio gydag uwch swyddogion o fewn Cyngor Sir Ddinbych yn gyntaf, ond y llynedd roedd gwaith

ychwanegol o'r fath yn finimal ac mai dim ond canran fechan iawn o'r ffi gyffredinol oedd y ffi ychwanegol.

Gofynnodd y Cynghorydd J. Chamberlain-Jones pam bod cost yr archwiliad mor uchel a gofynnodd am ddadansoddiad o'r ffioedd a godir. Esboniodd cynrychiolwyr Swyddfa Archwilio Cymru bod yr archwiliad yn ofyniad statudol a oedd yn gofyn am swm sylweddol o waith dros gyfnod hir o amser. Oherwydd maint y Cyngor a graddau'r gwaith sy'n ofynnol yn ystod yr archwiliad, dywedwyd bod costau Sir Ddinbych yn weddol isel o'u cymharu ag awdurdodau lleol eraill.

Hysbysodd Pennaeth Cyllid ac Asedau y Pwyllgor y byddai archwilio grantiau i gyfrif am gyfran arwyddocaol o'r ffi a godir, ond bod hyn i'w briodoli i lefel y manylion a nodir gan Lywodraeth Cymru a bod yn rhaid i'r Cyngor gydymffurfio.

PENDERFYNWYD – *bod y Pwyllgor yn derbyn ac yn nodi'r adroddiad yn rhoi manylion Amlinelliad yr Archwiliad Ariannol Blynyddol gan Swyddfa Archwilio Cymru.*

6 ADRODDIADAU ARCHWILIO MEWNOL SYDD WEDI'U CYHOEDDI

Cyflwynodd y Pennaeth Archwilio Mewnol adroddiad, a ddosbarthwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn rhoi diweddariad ariannol ar gyfer 2011/12 ar yr adroddiadau yr oedd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol wedi'u cyhoeddi'n ddiweddar. Esboniwyd y byddai'r wybodaeth hon fel arfer yn ffurfio rhan o'r adroddiad cynnydd rheolaidd, ond bod cynnydd arall yn cael ei adrodd yn yr Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol yn ddiweddarach yn y cyfarfod, felly roedd yr adroddiad hwn wedi'i gynhyrchu ar wahân.

Rhoddwyd manylion y fformat adrodd newydd wedi'i seilio ar y broses rheoli risgiau sy'n defnyddio lliwiau i gynrychioli cyfraddau sicrwydd (Sicrwydd Uchel - Gwyrdd, Sicrwydd Cymedrol - Melyn, Sicrwydd Isel - Ambr, Dim Sicrwydd - Coch) yn hytrach na'r system flaenorol o sgorio categorïau 1-5. Rhoddwyd ffigurau o archwiliadau diweddar i ddangos y newid yn y system sgorio, a fydd bellach yn canolbwyntio ar adnabod materion yr oedd angen eu codi.

Holodd yr Aelodau sut y byddai'r system sgorio newydd yn gweithio'n ymarferol, yn enwedig o ran sut y byddai'n rhaid i sgôr niwtral blaenorol o '3' ddisgyn naill ai o fewn y categori Melyn neu Amber erbyn hyn. Dywedodd y Pennaeth Archwilio Mewnol o dan amgylchiadau o'r fath byddai'n rhaid i benderfyniad gael ei wneud y naill ffordd neu'r llall gan nad oedd opsiwn ganol yn bodoli ond y byddai'r amodau newydd yn rhoi asesiad mwy ymarferol o sicrwydd gwasanaeth, ac roedd yn rhagweld y byddai mwy o enghreifftiau o sgorio Gwyrdd o'i gymharu â sgôr uchel '5' o dan y model blaenorol.

Arsylwodd y Cynghorydd B.A. Smith bod archwilio Comisiynu a Chytundebu wedi tynnu sylw at dair risg Gymedrol 'Melyn', ond eu bod yn cael eu hystyried yn 'Wyrdd' yn gyffredinol. Esboniodd y Pennaeth Archwilio Mewnol fod hwn yn sgôr gyfreithiol os oedd yr archwilydd yn teimlo bod y gwasanaeth cyffredinol yn cael ei drin yn dda ond pwysleisiodd fod gan yr adran Archwilio Mewnol ei dulliau rheoli

ansawdd ei hun er mwyn sicrhau ymdriniaeth gyson tuag at y broses gyfradd sicrwydd.

PENDERFYNWYD – bod y Pwyllgor yn derbyn yr adroddiadau a gyhoeddwyd yn ddiweddar ac yn nodi'r broses newydd ar gyfer asesu sicrwydd risg.

7 ADRODDIAD BLYNYDDOL ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT 2011/12

Cyflwynodd y Pennaeth Archwilio Mewnol gopi drafft o'r Adroddiad Archwilio Mewnol Blynyddol 2011/12, a ddosbarthwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn crynhoi'r gwaith archwilio a gynhaliwyd yn ystod y 12 mis blaenorol, gan dynnu sylw at faterion sy'n berthnasol i'r adroddiad llywodraethu blaenorol, ac a oedd yn rhoi asesiad cyffredinol o effeithlonrwydd amgylchedd rheoli mewnol y Cyngor. Roedd y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifo (CIPFA) yn gofyn i adroddiad blynyddol gael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ym mis Mehefin 2012, ond gan fod y Pwyllgor yn eistedd yn ei gyfansoddiad presennol am y tro olaf cyflwynwyd yr adroddiad ar ei ffurf drafft cyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Roedd yr adroddiad yn rhoi manylion perfformiad Archwilio Mewnol yn erbyn nifer o fesurau, ac yr oedd yr holl dargedau wedi'u bodloni. Roedd hyn yn cynnwys gwelliant o 58% yn yr amser a gymerir i gwblhau prosiectau a 93% o welliant yn yr amser a gymerir i wasanaethau weithredu argymhellion dilynol o adroddiadau archwilio. Gan ddefnyddio'r meini prawf asesu newydd gosodwyd perfformiad y Cyngor yn gyffredinol yn y categori 'Sicrwydd Cymedrol' Melyn.

Gofynnodd y Cadeirydd sut yr oedd yr adran Archwilio Mewnol yn delio ag adborth negyddol a dywedwyd bod unrhyw feirniadaeth yn cael ei thrafod gyda'r tîm er mwyn adnabod sut y gellir gwella'r gwasanaeth. Nodwyd bod rôl archwilydd yn naturiol yn tynnu gwrthwynebiad felly ni fyddai swm bach o negyddiaeth o reidrwydd yn arwydd o berfformiad gwael.

Sylwodd y Pwyllgor hefyd bod y cyfanswm cyffredinol ar gyfer yr 'union' ddyddiau a dreuliodd yn archwilio yn is na'r dyddiau arfaethedig gwreiddiol. Esboniwyd bod graddfeydd amser amcan wedi'u defnyddio wrth gynllunio ac, yn ystod y flwyddyn, roedd newidiadau wedi bod i'r staff yn ogystal ag absenoldeb mamolaeth. Hefyd, nid oedd yr union amser yn gwbl gyfredol adeg ysgrifennu'r adroddiad, gan nad oedd y flwyddyn wedi dod i ben hyd yn hyn. Roedd yr amser a dreuliodd yn archwilio Ysgol St Brigid wedi bod yn sylweddol hwy na'r disgwyl, ond dywedwyd bod hyn yn angenrheidiol mewn ymateb i broblemau y daethpwyd ar eu traws, a hefyd yn enghraifft mai amcangyfrif yn unig yw'r dyddiau arfaethedig gwreiddiol o ba mor hir y bydd archwiliad yn cymryd.

PENDERFYNWYD – bod y Pwyllgor yn nodi'r Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol drafft 2011/12 cyn cyflwyno'r adroddiad terfynol i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar ei ffurf newydd ar ôl etholiad yr awdurdod lleol.

8 STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL 2012/13

Cyflwynodd y Pennaeth Archwilio Mewnol adroddiad, a ddosbarthwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn cyflwyno'r Strategaeth Archwilio Mewnol 2012-13 fel sy'n

ofynnol gan gylch gorchwyl y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol. Roedd y strategaeth yn amlinellu nifer y dyddiau a ddyrannwyd i bob maes adolygu, yn rhoi manylion cyfyngiadau cyllidebol y gwasanaeth, ac yn sefydlu mesurau perfformiad ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Gofynnodd y Cynghorydd M.L. Davies pam bod cytundebau i ymgymryd â gwaith archwilio ar gyfer Cyngor Cefn Gwlad Cymru ac Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru yn cael eu hystyried wrth risg. Esboniodd y Pennaeth Archwilio Mewnol bod disgwyl i'r cytundebau hyn ddod i ben yn 2013 a 2014 yn y drefn honno, a bryd hynny gobeithir y byddai'r Cyngor yn cael ei wahodd i dendro am y cytundebau. Roedd y broses dendro yn golygu na ellid gwarantu estyniad i'r cytundeb, ac y byddai'n rhaid i'r Cyngor ymateb i'r sefyllfaoedd gan nad oedd hi'n bosibl rhagfynegi canlyniad y tendr. Eglurodd Mr Owen o Swyddfa Archwilio Cymru mai dim ond yn y cyfnod ymgynghori oedd y broses o greu un corff i ymgymryd â swyddogaeth Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Comisiwn Coedwigaeth Cymru ac Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru ac nid oedd wedi'i gwblhau.

Holodd y Cynghorydd B.A. Smith pam bod systemau ariannol yn y Rhyl yn cael eu harchwilio gan y tîm Archwilio Mewnol os oedd Swyddfa Archwilio Cymru eisoes yn ymgymryd â'r swyddogaeth hon. Cadarnhaodd y Pennaeth Archwilio Mewnol bod y ddau dîm yn cydweithio ond yn edrych ar wahanol agweddau ar y gwasanaeth yn gyffredinol. Pe bai Swyddfa Archwilio Cymru yn ymgymryd â'r gwaith yr oedd y tîm Archwilio Mewnol yn ei drin byddai gofyn am gryn dipyn o amser ychwanegol, a fyddai o reidrwydd yn cynyddu'r ffi sy'n daladwy i Swyddfa Archwilio Cymru.

PENDERFYNWYD – *bod y Pwyllgor yn nodi ac yn cefnogi'r Strategaeth Archwilio Mewnol 2012/13.*

9 BLAENRAGLEN WAITH Y PWYLLGOR 2012/13

Cyflwynodd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd Flaenraglen Waith y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a rhoddodd ddiweddariad ar y datblygiadau diweddar.

Hysbyswyd y Pwyllgor bod yr hyfforddiant Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau wedi'i wneud yn orfodol, gyda hyfforddiant wedi'i drefnu ar gyfer 9 Mai gyda sesiwn ddiweddarau ym mis Hydref. Byddai'r rheini nad oeddynt yn gallu mynychu'r sesiynau yn cael mynediad at ddogfennau hyfforddi electronig i sicrhau bod holl Aelodau'r Cyngor yn gyfarwydd â'r Cod Ymddygiad. Byddai'r holl ymgeiswyr yn yr etholiad yn derbyn rhaglen hyfforddi a byddai Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru hefyd yn cynhyrchu arweiniad ar gyfer Cynghorwyr.

Gofynnodd y Cynghorydd B.A. Smith pa un a fyddai'r hyfforddiant gorfodol yn berthnasol i Gynghorau Cymuned a Thref ac ymatebodd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd fod y Pwyllgor Safonau wedi argymhell bod y Cynghorau Cymuned a Thref yn derbyn y cynigion, ond yn gallu gwneud penderfyniad ar bresenoldeb gorfodol yn yr hyfforddiant eu hunain.

Gofynnodd Mr Owen i'r adroddiad allanol, yn rhoi'r Farn Archwilio derfynol ar Ddatganiadau Ariannol 2011-12, a oedd wedi'i threfnu ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor

Llywodraethu Corfforaethol ar 5 Medi 2012, gael ei ohirio hyd at yn ddiweddarach y mis hwnnw. Cytunodd y Pwyllgor gan benderfynu y byddai'n rhaid trefnu cyfarfod arbennig i ystyried yr adroddiad ar ddyddiad yn y dyfodol i'w gadarnhau.

Rhoddodd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd ddiweddariad ar yr arweiniad ar gyfer Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, yr oedd disgwyl ei gyhoeddi ym mis Ebrill i'w weithredu ym mis Mai, ac roedd yn codi nifer o faterion gyda'r Pwyllgor. Roedd yr arweiniad drafft a oedd wedi'i dderbyn yn nodi y byddai angen i'r Pwyllgor Archwilio gael ei sefydlu a fyddai'n ymgymryd â rhai o swyddogaethau'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol presennol. Awgrymodd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd o ystyried y trawsgroesiad, fe allai'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol barhau yn ei ffurf bresennol ond hefyd eistedd fel y 'Pwyllgor Archwilio' yn ôl y gofyn. Byddai angen aelod llewg ar y Pwyllgor Archwilio hefyd, ond ni ellid hysbysebu'r cyfle hyd oni y byddai'r Mesur wedi'i weithredu. Nodwyd hefyd y byddai Cadeiryddion y Pwyllgorau Craffu yn cael eu pleidleisio gan y Cyngor llawn yn hytrach na chan y Pwyllgorau Craffu eu hunain, wrth ystyried y rheoliadau ar gytbwysedd gwleidyddol.

Cynigiodd y Cynghorydd Smith y dylai adroddiad ar adolygiad y Cyfansoddiad gael ei ychwanegu at y Flaenraglen Waith, a chytunodd y Pwyllgor y byddai'r eitem yn cael ei hystyried ym mis Ebrill 2013.

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y diwygiadau uchod, y dylai'r Pwyllgor gymeradwyo'r Flaenraglen Waith.

Adroddiad i'r: Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: 11 Gorffennaf 2012

Swyddog Arweiniol: Alan Smith, Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad

Awdur yr Adroddiad: Tony Ward, Swyddog Tîm Gwella Corfforaethol

Teitl: Rhaglen Reoleiddio Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer Archwilio Perfformiad 2012-13

1. Beth yw byrdwn yr adroddiad?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno'r Rhaglen Reoleiddio Archwilio Perfformiad 2012-13 ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru (SAC).

2. Pam cyflwyno'r adroddiad hwn?

Rhoi gwybodaeth ar y gwaith archwilio perfformiad a ymgwymerir yng Nghyngor Sir Ddinbych gan SAC yn ystod 2012-13.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr Aelodau'n ystyried y rhaglen reoleiddio, ynghlwm yn Atodiad 1, a chodi unrhyw faterion neu ymholiadau gyda SAC a fydd yn bresennol i gyflwyno rhaglen.

4. Manylion yr adroddiad

Mae'r rhaglen reoleiddio hon yn amlinellu gwaith i'w wneud gan ac ar ran yr Archwiliwr Cyffredinol dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (y Mesur), Deddf Llywodraeth Leol 1999 a Rhannau 2 a 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae'n crynhoi: gweithgareddau a gynlluniwyd ar gyfer 2012-13; rolau a chyfrifoldebau staff perthnasol SAC, a ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad yr Archwiliwr Cyffredinol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu tuag at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae llawer o'r gwaith archwilio perfformiad yn ymwneud yn uniongyrchol â Blaenoriaethau Corfforaethol a Chynllun Corfforaethol y cyngor, o ran adlewyrchu ar ein llwyddiant yn cyflawni Cynllun Corfforaethol 2009-12, ein hagwedd tuag at ddatblygu Cynllun Corfforaethol 2012-17. Er enghraifft, mae'r rhaglen yn cynnwys archwiliad blynyddol cynllun gwella'r cyngor (h.y. y Cynllun Corfforaethol) a hunanasesu perfformiad (h.y. adolygiad blynyddol perfformiad mewn perthynas â'n Cynllun Corfforaethol).

6. Beth fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio gwasanaethau eraill?

Ffi arfaethedig SAC ar gyfer gwaith archwilio perfformiad yn 2012-13 yw £120,880 (+ TAW) fel y manylir yn Atodiad 4 i'r Rhaglen Reoleiddio.

7. Pa ymgynghori a fu?

Trafodwyd y rhaglen reoleiddio ddrafft gyda'r swyddogion perthnasol, gan gynnwys y Pennaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad a Rheolwr Tîm Gwella Corfforaethol, cyn cael ei chymeradwyo gan y Prif Weithredwr.

8. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y medrwn ei wneud i'w lleihau?

Mae'r allbynnau o'r gwaith archwilio perfformiad yn cynnwys adroddiadau gan gyrrff rheoleiddio (megis SAC), ac mae "perygl adroddiad(au) negyddol arwyddocaol gan reoleiddwyr allanol" yn cael ei nodi fel risg ar ein Cofrestr Risg Gorfforaethol. Ein Fframwaith Rheoli Perfformiad Corfforaethol yw'r prif arf rheoli sy'n bodoli i reoli'r risg, ac mae'r camau canlynol wedi eu nodi fel rhai sydd angen eu cymryd i leihau ymhellach risg weddillol:

- Datblygu fframwaith mwy ffurfiol i gydgyssylltu hunanasesiadau i gefnogi gweithgareddau rheoleiddio.
- Gweithredu agwedd newydd tuag at bennu targedau (fel y cytunwyd gan yr Uwch Dîm Arwain) ar gyfer Cynlluniau Gwasanaeth 2012-13.
- Cyflwyno hyfforddiant rheoli perfformiad ar gyfer Aelodau newydd (gan gynnwys pennu targedau).

9. Pŵer i gymryd y Penderfyniad

Papur er gwybodaeth yw hwn, yn hytrach na phenderfyniad.

WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Rhaglen Reoleiddio ar gyfer Archwilio Perfformiad 2012-13

Cyngor Sir Ddinbych

Cyhoeddwyd: Mehefin 2012

Cyfeirnod y ddogfen: 343A2011

Statws y ddogfen

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Cyngor Sir Ddinbych fel rhan o'r gwaith a gyflawnwyd/i'w gyflawni yn unol â swyddogaethau statudol, y Cod Ymarfer Archwilio a'r Datganiad o Gyfrifoldebau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Nid oes unrhyw gyfrifoldeb ar Swyddfa Archwilio Cymru (yr Archwilydd Cyffredinol a'i staff) a, lle bo'n berthnasol, yr archwilydd penodedig, mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog na chyflogai arall yn unigol nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, yn cynnwys ymgynghori â thrydydd parti'n berthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru (a, lle y bo'n gymwys, ei archwilydd penodedig) yn drydydd parti berthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn infoofficer@wao.gov.uk

Paratowyd y ddogfen hon gan Gwilym Bury a Huw Lloyd Jones o dan gyfarwyddyd Alan Morris.

Cynnwys

Rhaglen Reoleiddio ar gyfer Archwilio Perfformiad 2012-13

Gwaith archwilio perfformiad yng Nghyngor Sir Ddinbych	4
Yr Asesiad Gwella	4
Cyflwyno Adroddiadau	6
Astudiaethau llywodraeth leol	6
Gwaith arall a ddefnyddir gan yr Archwilydd Cyffredinol i lywio ei waitharchwilio perfformiad yn y Cyngor	7
Gwaith archwilio ariannol yr Archwilydd Penodedig	7
Gwaith rheoleiddwyr perthnasol	8
Rhaglen gwaith archwilio perfformiad lleol yr Archwilydd Cyffredinol yng nghyrrff unigol y GIG	8
Rhaglen yr Archwilydd Cyffredinol o astudiaethau gwerth am arian	8
Gwaith ygallai'r Cyngor fod wedi'i gomisiynu	9
Atodiadau	
Gwaith archwilio perfformiad Swyddfa Archwilio Cymru sydd wedi'i gynllunio ar gyfer 2012-13	10
Rolau a chyfrifoldebau	11
Tîm archwilio perfformiad yr Archwilydd Cyffredinol	13
Ffioedd	14
Rhaglen yr Archwilydd Cyffredinol o astudiaethau gwerth am arian	15

Rhaglen Reoleiddio

Gwaith archwilio perfformiad yng Nghyngor Sir Ddinbych

1. Mae'r adran hon yn nodi'r gwaith i'w gyflawni gan ac ar ran yr Archwilydd Cyffredinol yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (y Mesur), Deddf Llywodraeth Leol 1999 a Rhannau 2 a 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
2. Staff Swyddfa Archwilio Cymru fydd yn cyflawni'r gwaith.
3. Mae **Atodiad 1** yn crynhoi'r gwaith a gynlluniwyd ar gyfer y flwyddyn. Nodir ystodygwaith archwilio perfformiad y bydd yr Archwilydd Cyffredinol a'r rheoleiddwyr perthnasol yn ei gyflawni yn fanylach mewn Cynllun Gwaith ac Amserlen a gaiff ei adolygu bob chwarter.
4. Mae **Atodiadau 2 a 3** yn nodi rolau a chyfrifoldebau staff perthnasol Swyddfa Archwilio Cymru, ynghyd â manylion cyswllt.
5. Mae **Atodiad 4** yn nodi'r ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad yr Archwilydd Cyffredinol.
6. Pan fydd yr Archwilydd Cyffredinol yn nodi mater sy'n ddigon pwysig i ystyried cynnal arolygiad arbennig fel ymateb priodol iddo, bydd yn codi ffi ychwanegol am gynnal arolygiad o'r fath.

Yr Asesiad Gwella

7. Mae'n rhaid i'r Archwilydd Cyffredinol gynnal Asesiad blynyddol o Welliant er mwyn pennu a yw'r Cyngor yn debygol o gydymffurfio â gofynion Rhan 1 y Mesur. Mae hyn yn cynnwys:
 - adolygu'r trefniadau y mae'r Cyngor wedi'u rhoi ar waith i sicrhau gwelliant parhaus;
 - astudiaethau gwella o feysydd a allai lesteirio ymdrechion i wella neu drawsnewid neu esgor ar aneffeithlonrwydd;
 - darnau penodol o waith sy'n ymwneud ag amcanion gwella a threfniadau'r Cyngor; ac
 - archwiliadau o gynlluniau gwella cyhoeddedig y Cyngor a'i hunanasesiad o berfformiad.
- a) **Trefniadau'r Cyngor i sicrhau gwelliant parhaus**
8. Bydd yr Archwilydd Cyffredinol yn cynnal asesiad llawn o drefniadau'r Cyngor unwaith bob pedair blynedd, oni bai fod ganddo bryderon sylweddol sy'n awgrymu y dylai adolygu'r trefniadau hynny'n amlachna hynny. Eleni, ni fyddwn yn cynnal asesiad llawn yn y Cyngor, ond yn lle hynny, byddwn yn gwneud gwaith dilynol ar y cynigion ar gyfer gwella a nodwyd yn ein hasesiadau blaenorol. Ym mis Ionawr 2012, fe wnaethom gynnig y dylai'r Cyngor:
 - ddefnyddio ei adolygiad blynyddol o drefniadau llywodraethu i ddarparu hunanasesiad mwy cadarn o'u heffeithiolrwydd; a

- phennu sut y bydd yn cefnogi cynllun cyflenwi *Y Rhyl yn Symud Ymlaen* erbyn mis Medi 2012, gan gynnwys:
 - cadarnhau adnoddau staff ac ariannol a fydd ar gael i gefnogi'r cynllun; a
 - threfniadau ar gyfer gwerthuso cynnydd yn gyfnodol.
9. Byddwn hefyd yn ystyried y cynnydd a wnaed gan y Cyngor o ran gweithredu'r cynigion ar gyfer gwella a nodwyd mewn astudiaethau eraill a gwblhawyd fel rhan o asesiad gwella 2011-12.

b) Astudiaethau gwella

10. Yn ei lythyr ym mis Mawrth 2012, amlinellodd yr Archwilydd Cyffredinol ei gynigion ar gyfer astudiaethau gwella eleni. Y rhain yw:
- themâu allweddol sy'n codi o'n harchwiliad o asesiadau awdurdodau o'u perfformiad;
 - effeithiolrwydd gwaith craffu; ac
 - adolygiadau awdurdodau o drefniadau llywodraethu a pharatoi Datganiadau Llywodraethu Blynyddol.

c) Gwaith penodol

11. Nodir ein cynigion ar gyfer gwaith lleol eleni yn **Arddangosyn 1**.

Arddangosyn 1

Enw'r astudiaeth	Rhesymeg
Cydweithio	Mae cydweithio effeithiol yn parhau i fod yn opsiwn pwysig i'r Cyngor wrth ddarparu gwell gwasanaethau.
Digartrefedd	Mae digartrefedd yn faes lle mae'r Cyngor yn wynebu sawl her newydd yn cynnwys diwygiadau lles arfaethedig Llywodraeth y DU.
Adolygiad o drefniadau'r Cyngor i ddarparu gwasanaethau effeithlon sy'n cael eu rheoli'n dda	Un o flaenoriaethau'r Cyngor yn ei <i>Dogfen Bontio</i> ar gyfer 2012 yw sicrhau bod yr holl wasanaethau yn Sir Ddinbych yn effeithlon ac yn cael eu rheoli'n dda mewn meysydd fel rheoli absenoldeb, arfarnu staff a lleihau teithio at ddibenion busnes.

d) **Archwiliadau o'r 'Cynllun Gwella' a'r 'Asesiad o Berfformiad'**

12. Mae'r Mesur yn ei gwneud yn ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol gynnal archwiliadau er mwyn asesu a yw'r Cyngor wedi cyflawni ei ddyletswyddau mewn perthynas â chynllunio ar gyfer gwella a chyhoeddi gwybodaeth am wella, ac wedi gweithredu yn unol â chanllawiau Gweinidogion Cymru.
13. Mae dyletswydd ar awdurdodau gwella i gyhoeddi Cynllun Gwella cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl dechrau'r flwyddyn ariannol. Mae'r Mesur yn ei gwneud yn ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol gynnal archwiliad o'r cynllun hwn ac i ddatgan a yw o'r farn bod y Cyngor wedi cyflawni ei ddyletswyddau ac wedi gweithredu'n unol â chanllawiau statudol.
14. Rhaid i awdurdodau gwella gynnal 'Asesiad o Berfformiad' hefyd a chyhoeddi gwybodaeth am welliant erbyn diwedd mis Hydref bob blwyddyn. Mae'n ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol gynnal archwiliad o'r asesiad a'r cyhoeddiad, a datgan a yw o'r farn bod y Cyngor wedi cyflawni ei ddyletswyddau ac wedi gweithredu'n unol â chanllawiau statudol.

Cyflwyno adroddiadau

15. Byddwn yn ysgrifennu at y Cyngor i gyflwyno adroddiad ffurfiol ar ein hadolygiad dilynol o drefniadau'r Cyngor i sicrhau gwelliant parhaus. Yn y llythyr hwnnw, byddwn hefyd yn cyflwyno adroddiad ar ganfyddiadau'r archwiliad o Gynllun Gwella'r Cyngor, ac yn cyflwyno sylwadau ar gadernid y cynlluniau y mae'r Cyngor wedi'u rhoi ar waith.
16. Byddwn yn cyflwyno adroddiad i'r Cyngor ar bob Astudiaeth Wella. Cyhoeddir crynodeb cenedlaethol o bob Astudiaeth Wella hefyd.
17. Byddwn yn ysgrifennu at y Cyngor yn dilyn ein harchwiliad o hunanasesiad y Cyngor i gyflwyno adroddiad ffurfiol ar ganfyddiadau'r archwiliad, gan gynnwys sylwebaeth ar gadernid a dilysrwydd asesiad y Cyngor ei hun.
18. Byddwn yn cyhoeddi Adroddiad Gwella Blynyddol sy'n crynhoi'r holl waith a wnaed gan Swyddfa Archwilio Cymru a'r rheoleiddwyr perthnasol ac yn adrodd ar y gwaith hwnnw. Ein nod yw cyhoeddi Adroddiad Gwella Blynyddol y Cyngor erbyn mis Mawrth 2013.

Astudiaethau llywodraeth leol

19. Mae'n ddyletswydd hefyd ar yr Archwilydd Cyffredinol i gynnal astudiaethau o awdurdodau lleol o dan adrannau 41 a 42 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Yn ystod 2012-13, bydd yr Archwilydd Cyffredinol yn cynnal astudiaeth o'r gwasanaethau a ddarperir i bobl ifanc nad ydynt mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant (NEETS).

Gwaith arall a ddefnyddir gan yr Archwilydd Cyffredinol i lywio ei waith archwilio perfformiad yn y Cyngor

- 20.** Gall yr Archwilydd Cyffredinol ddefnyddio gwaith arall wrth lunio ei gasgliadau yn ymwneud â'r Cyngor. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys:
- gwaith archwilio ariannol yr Archwilydd Penodedig;
 - gwaith rheoleiddwyr perthnasol, yn arbennig Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC), Estyn a Chomisiynydd y Gymraeg;
 - rhaglen yr Archwilydd Cyffredinol o waith archwilio perfformiad lleol yng nghyrrff unigol y GIG;
 - rhaglen yr Archwilydd Cyffredinol o astudiaethau gwerth am arian sy'n ystyried darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd Llywodraeth Cymru, y cyrrff a noddur ganddi a'i chyrrff cysylltiedig wrth ddefnyddio eu hadnoddau i gyflawni eu swyddogaethau; a
 - gwaith y gallai'r Cyngor fod wedi'i gomisiynu.

Gwaith archwilio ariannol yr Archwilydd Penodedig

- 21.** Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn penodi archwilwyr o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 i archwilio a chyflwyno adroddiadau ar gyfrifon awdurdodau lleol. Mae adroddiadau archwilio yn cynnwys barn ar y canlynol:
- a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r corff, neu'n ei chyflwyno'n deg;
 - a yw'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi'n gywir yn unol â deddfwriaeth berthnasol, cyfarwyddiadau a safonau cyfrifyddu cymwys; a
 - rheoleidd-dra'r trafodion, mewn cyrrff lle bo hyn yn ofynnol.
- 22.** Bydd archwilwyr hefyd yn astudio datganiad llywodraethu neu ddatganiad am reolaethfewnol ac yn cyflwyno adroddiad os nad yw'n cydymffurfio â'r gofynion perthnasol neu lle y gall fod yn gamarweiniol neu'n anghyson ag unrhyw wybodaeth arall y maent yn ymwybodol ohoni.
- 23.** Mae Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i Archwilwyr Penodedig fodloni eu hunain bod corff a archwilir wedi gwneud trefniadau priodol i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau. Bydd archwilwyr yn defnyddio meini prawf a nodir gan yr Archwilydd Cyffredinol ac yn dibynnu ar yr Aseiad Gwella a gwaith arall a wneir gan yr Archwilydd Cyffredinol neu reoleiddwyr perthnasol.

Gwaith rheoleiddwyr perthnasol

24. Mae Estyn ac AGGCC hefyd yn cyflawni gwaith yn ymwneud â chynghorau yng Nghymru. Disgrifir natur y gwaith hwnnw a'r swyddogaethau deddfwriaethol sy'n eiategu yn **Atodiad 2**. Mae **Arddangosyn 2** yn nodi gweithgarwch rheoleiddio a gynlluniwyd gan Estyn ac AGGCC. Caiff y gwaith hwn a gwaith arall a all godi ei gynnwys pan ddiweddarir y Rhaglen Waith ac Amserlen.

Arddangosyn 2: Gweithgarwch rheoleiddio arall a gynlluniwyd

Estyn	
Mae Cynghorau'n derbyn tua thri mis o rybudd o arolygiadau Estyn. Bydd y rhaglen hon yn cael ei diweddarau pan fydd Estyn yn hysbysu'r Cyngor am unrhyw waith arolygu.	I'w gadarnhau
AGGCC	
Mae AGGCC yn newid ei strwythur a bydd yn cynnal nifer cymharol isel o arolygiadau, trwy ymweld â safleoedd yn bennaf, nes bydd y strwythur newydd ar waith.	Ebrill i Fedi 2012

25. Mae Comisiynydd y Gymraeg (y Comisiynydd) yn monitro cynnydd y Cyngorwrth ddarparu gwasanaethau i'r cyhoedd yn Gymraeg. Mae'r Comisiynydd yn gweithio gyda chynghorau i'w helpu i ddatblygu eu Cynlluniau Iaith Gymraeg statudol sy'n amlinellu'r ffordd y maent yn darparu gwasanaethau i'r cyhoedd yn Gymraeg.

Rhaglen yr Archwilydd Cyffredinol o waith archwilio perfformiad lleol yng nghyfrff unigol y GIG

26. Fel archwilydd allanol y GIG yng Nghymru, mae gan yr Archwilydd Cyffredinol raglen archwilio ariannol ac archwilio perfformiad yn ymwneud â chyrrff iechyd lleol unigol hefyd. Wrth i gydweithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol ddod yn fwy cyffredin, bydd y gwaith hwn yn dod yn fwyfwy perthnasol i'w waith Asesu Gwelliant.

Rhaglen yr Archwilydd Cyffredinol o astudiaethau gwerth am arian

27. Fel arfer cyflwynir adroddiadau sy'n deillio o raglen astudiaethau gwerth am arian yr Archwilydd Cyffredinol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol i'w hystyried gan ei Phwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus. Gan fod llawer o'r astudiaethau hyn yn gorgyffwrdd â gwahanolrannau o'r sector cyhoeddus yng Nghymru, yn aml byddant yn berthnasol i'w waith mewn llywodraeth leol. Er y gall newid yn ystod y flwyddyn, mae **Atodiad 5** yn rhestru'r astudiaethau gwerth am arian y mae'r Archwilydd Cyffredinol wedi ymrwymo iddynt ar hyn o bryd. Fel y nodir ym mharagraff 19, gall astudiaethau llywodraeth leol yr Archwilydd Cyffredinol ffurfio rhan o astudiaethau gwerth am arian ehangach.

Gwaith y gallai'r Cyngor fod wedi'i gomisiynu

- 28.** O dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Deddf Llywodraeth Cymru 2006, gall y Cyngor gomisiynu gwaith gan yr Archwilydd Cyffredinol. Dylai'r Cyngor drafodhyn yn gyntaf gyda Swyddfa Archwilio Cymru.

Atodiad 1

Gwaith archwilio perfformiad Swyddfa Archwilio Cymru a gynlluniwyd ar gyfer 2012-13

Astudiaeth Llywodraeth Leol Cymru-gyfan 2012-13– Pobl Ifanc nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant (NEETS)

Archwiliad o'r Cynllun Gwella

Cyhoeddi'r archwiliad o'r asesiad o berfformiad, gan gynnwys profi a dilysu gwaith asesu perfformiad yr awdurdod

Archwiliad o Ddangosyddion Perfformiad

Asesiad risg o fudd-dal tai a budd-dal treth gyngor

Astudiaeth Wella – themâu allweddol o'r asesiadau o berfformiad

Astudiaeth Wella – effeithiolrwydd gwaith craffu

Astudiaeth Wella – adolygiadau awdurdodau o drefniadau llywodraethu a'r broses o baratoi Datganiadau Llywodraethu Blynyddol

Gwirio cynnydd meysydd ar gyfer gwella a nodwyd mewn asesiadau blaenorol

Cydweithio

Adolygiad o drefniadau digartrefedd

Adolygiad o drefniadau'r Cyngor i ddarparu gwasanaethau effeithlon sydd wedi'u rheoli'n dda

Ymgysylltu'n barhaus â'r Cyngor

** Mae rhaglen waith a ffi pob blwyddyn yn cwmpasu un cylch o waith Asesu Gwelliant. Fodd bynnag, mae'n bosibl na fydd y gwaith hwn yn cyd-fynd yn union â chyfnod sy'n dechrau ar 1 Ebrill ac yn gorffen ar 31 Mawrth. Felly mae'n bosibl y bydd y gwaith a wneir i gyflawni ein rhaglen waith flynyddol yn gorgyffwrdd blynyddoedd ariannol.*

Atodiad 2

Rolau a chyfrifoldebau

Mae Swyddfa Archwilio Cymru yn cynnwys yr Archwilydd Cyffredinol a'i staff. Nodir prif swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol yn Neddfau Llywodraeth Cymru 1998 a 2006, Deddf Llywodraeth Leol 1999, Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009.

Cyfarwyddwr y Grŵp Perfformiad

Mae Cyfarwyddwr y Grŵp Perfformiad yn uniongyrchol atebol i'r Archwilydd Cyffredinol am oruchwyllo'r broses o gyflawni'r holl waith archwilio perfformiad yn y Cyngor.

Rheolwr rhanbarth llywodraeth leol

Mae'r Rheolwr yn atebol i Gyfarwyddwr y Grŵp ac ef yw'r prif gyswllt ar gyfer y gwaith Asesu Gwelliant ar lefel uwch swyddog a lefel wleidyddol mewn cyrff llywodraeth leol. Bydd y Rheolwr yn cyflwyno adroddiadau ar yr Asesiad Gwella i'r Cyngor.

Arweinydd Archwilio Perfformiad

Mae'r Arweinydd Archwilio Perfformiad yn cynllunio ac yn cydgyssylltu mewnbwn i'r Asesiad Gwella ymhob cyngor.

Archwilwyr Penodedig

Mae'n rhaid i'r Archwilydd a benodir gan yr Archwilydd Cyffredinol gynnal archwiliadau sy'n cyflawni'r dyletswyddau statudol a osodwyd arno gan Ddeddfau 1999 a 2004. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cyhoeddi Cod sy'n rhagnodi'r ffordd y disgwylir i archwilwyr gyflawni eu swyddogaethau.

Rheoleiddwyr perthnasol

Mae prif swyddogaethau AGGCC wedi'u cynnwys ym Mhennod 6 o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003.

Mae Estyn yn cynnal arolygiadau o Wasanaethau Addysg Awdurdodau Lleol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc o dan Adran 38 o Ddeddf Addysg 1997. Mae'r arolygiadau hyn yn ffurfio rhan ogyloch tair blynedd a ddechreuodd yn 2010-11. Bydd Estyn hefyd yn cynnal arolygiadau dilynol yn ôl yr angen.

Mae gan Estyn bwerau hefyd o dan Ddeddf Addysg 2005 ac Adran 86 o Ddeddf Dysgu a Sgiliau 2000. Cynhelir arolygiadau eraill Estyn a all gynnwys darpariaeth cynghorau o dan Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 a chytundeb rhwng Estyn a'r Ganolfan Byd Gwaith. Sefydlwyd y cyfnod hysbysu ar gyfer holl arolygiadau Estyn drwy gytundeb rhwng Estyn adarparwr y gwasanaeth ym mhob sector. Gan fod y cyfnod hwn yn aml yn weddol fyr (trimis fel arfer), nid yw'n bosibl cyhoeddi manylion unrhyw arolygiadau nas hysbyswyd ydarparwr ohonynt ar ddechrau'r flwyddyn ariannol. Yn yr achosion hyn, cyn gynted ag yrhysbysir y darparwr o'r arolygiad, rhoddir y manylion i Swyddfa Archwilio Cymru, a fydd yndiweddaru'r Cynllun Gwaith ac Amserlen.

Mae Comisiynydd y Gymraeg yn gorff statudol annibynnol a sefydlwyd gan Fesur yr Iaith Gymraeg (Cymru) 2011. Prif swyddogaeth y Comisiynydd yw hyrwyddo a hwyluso'r defnyddo'r iaith Gymraeg.

Atodiad 3

Tîm archwilio perfformiad yr Archwilydd Cyffredinol

Enw	Rôl	Ffôn	E-bost
Alan Morris	Cyfarwyddwr Grŵp	07818 427472	Alan.Morris@wao.gov.uk
Huw Lloyd Jones	Rheolwr (Rhanbarth Gogledd Cymru)	01248 681980 07813 822017	Huw.lloyd.jones@wao.gov.uk
Gwilym Bury	Arweinydd Archwilio Perfformiad	07813 564432	Gwilym.Bury@wao.gov.uk

Atodiad 4

Ffioedd

Y ffi arfaethedig ar gyfer y cyfnod rhwng mis Ebrill 2012 a mis Mawrth 2013 yw £120,880 (ynghyd â TAW) ac fe'i codir mewn rhandaliadau cyfwerth rhwng mis Ebrill 2012 a mis Mawrth 2013. Nodir ein ffi isod.

Mae Swyddfa Archwilio Cymru yn cael grant gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyflawni Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella. Defnyddir rhan o'r grant hwn i roi cymhorthdal tuag at ffioedd ar gyfer gwaith Asesu Gwelliant. Eleni mae'r cymhorthdal wedi'i ddyrannu'n gyfartal rhwng y 22 awdurdod unedol.

Y ffi

	Ffi o fis Ebrill 2012 hyd at fis Mawrth 2013*
Cyfanswm y ffi ar gyfer gwaith Asesu Gwelliant ac archwiliadau	£155,880
Llai cymhorthdal Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella	£35,000
Ffi a godir ar yr awdurdod	£120,880

**Dim ond am archwilio perfformiad y codir y ffi ac nid yw'n cwmpasu gwaith archwilio ariannol yr Archwilydd Penodedig.*

Atodiad 5

Rhaglen yr Archwilydd Cyffredinol o astudiaethau gwerth am arian

Gwaith sy'n mynd rhagddo

Cronfeydd strwythurol yr UE 2007-13

Llywio gofal iechyd

Gwireddu buddiannau contract meddygon ymgynghorol y GIG

Gwerthu Gwesty River Lodge (gynt), Llangollen

Gofal iechyd ledled y DU (mewn cydweithrediad â'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol, Audit Scotland a Swyddfa Archwilio Gogledd Iwerddon)

Menter Twyll Genedlaethol 2010-11

Cyberthynas Llywodraeth Cymru â Chymdeithas Lleiafrifoedd Ethnig Cymru Gyfan

Gofal iechyd parhaus

Cynllunio at argyfwng – argyfyngau sifil posibl

Addysg plant sy'n derbyn gofal

Darlun o wasanaethau cyhoeddus – cyllid iechyd

Strategaeth leoli Llywodraeth Cymru

Caffael gwasanaethau ymgynghori yn y sector cyhoeddus

Gwasanaethau iechyd meddwl plant a'r glasod – gwaith dilynol

Comisiwn Coedwigaeth Cymru – gwaith dilynol

Astudiaethau a gynlluniwyd nad ydynt wedi dechrau eto

Trefniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer gweithio gyda'r trydydd sector

Pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET)

Rheoli meddyginiaethau

Rheoli a chynllunio ariannol ym maes addysg uwch

Athrawon cyflenwi (ar y cyd ag Estyn o bosibl)

Cynllunio'r gweithlu yn y sector cyhoeddus/rheoli'r gwaith o leihau'r gweithlu

Grantiau i ffermwyr (gan ganolbwyntio o bosibl ar gynllun amaeth-amgylchedd Glastir)

Noder: Yn ogystal â'r rhestr hon, mae'n debygol y bydd yr Archwilydd Cyffredinol yn penderfynu cyhoeddi adroddiad(au) cryno cenedlaethol yn dilyn gwaith archwilio perfformiad lleol diweddar mewn perthynas â'r GIG ar ofal heb ei drefnu a'r gwaith o reoli cyflyrau cronig.

WALES **AUDIT** OFFICE

SWYDDFA **ARCHWILIO** CYMRU

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Ffôn: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Ffacs: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-mail: info@wao.gov.uk

E-bost: info@wao.gov.uk

Website: www.wao.gov.uk

Gwefan: www.wao.gov.uk

Adroddiad: Pwyllgor Llywodraeth Gorfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: 11 Gorffennaf 2012

Prif Swyddog: Alan Smith, Pennaeth Datblygiad a Pherfformiad Busnes

Ysgrifennydd yr Adroddiad: Tony Ward, Rheolwr Tîm Datblygiad Corfforaethol

Teitl: Swyddfa Archwilio Cymru: Adborth Adolygu Technoleg

1. Beth mae'r adroddiad yn trafod?

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno adborth o Swyddfa Archwilio Cymru (SAC/WAO) am adolygiad technoleg yng Nghyngor Sir Dinbych.

2. Beth yw pwrpas llunio'r adroddiad hwn?

Darparu gwybodaeth ynglŷn ag Adborth Adolygu Technoleg (gweler Atodiad A i'r adroddiad hwn).

3. Beth oedd yr Argymhellion?

Argymhellwyd bod angen i'r Pwyllgor nodi casgliadau'r adolygiad a thrafod y trefniadau er mwyn ymateb i unrhyw faterion pwysig.

4. Manylion yr Adroddiad.

Bwriad yr adolygiad yw ateb y cwestiwn: "A yw trefniadau'r cyngor ar gyfer datblygu, defnyddio a chefnogi technoleg yn debygol o gefnogi datblygiad parhaus?" Daeth y SAC/WAO i'r casgliad bod: "Cynlluniau'r Cyngor ar gyfer datblygiadau, gan ddefnyddio a chefnogi technoleg yn debygol o gefnogi datblygiad pan fyddai'r Cyngor yn cryfhau ei rheolaeth TGCh ac yn cyflawni Rhan 1 o'r strategaeth yn llwyddiannus". Mae manylion pellach o gasgliadau a chynigion ar gyfer y datblygiad i'w gweld yn yr adroddiad amgaaedig.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu ar y blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r adroddiad hwn ar gyfer gwybodaeth, yn hytrach nag ar gyfer penderfyniadau.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Y prif gasgliadau o'r adolygiad oedd bod gallu'r cyngor u gefnogi datblygiad trwy dechnoleg yn ddibynnol ar gyflawni Rhan 1 o'r strategaeth TGCh yn llwyddiannus. Nid oes i'r casgliad hwn oblygiadau fel Rhan 1 o'r Strategaeth TGCh, ac mae adroddiad glo yn cael ei drafftio ar hyn o bryd.

7. Pa ymgynghoriadau a wnaed?

Mae drafftiau o'r Adolygiad Adborth Technoleg wedi trafod gyda'r swyddogion priodol, gan gynnwys Rheolwr Trawsnewidiad Busnes a'r Cyfarwyddwr Corfforaethol cyn creu'r adroddiad terfynol.

8. Pa risgiau sy'n bodoli, ac oes modd eu lleihau?

Mae'r gofrestr Gorfforaethol yn cynnwys "y risg nad yw strategaeth TGCh yn caniatáu datblygiad a chefnogi newid". Mae'r gweithredoedd sy'n gallu lleihau'r lefel o risg sydd ar ôl yw (ar yr adeg olaf yn yr adolygiad):

- Trosglwyddo Rhan I o strategaeth TGCh (bellach wedi'i orffen); a
- Cytuno (ac yna trosglwyddo) Rhan II o'r strategaeth TGCh.

9. Y gallu i wneud penderfyniadau

Mae'r adroddiad hwn ar gyfer gwybodaeth, yn hytrach nag ar gyfer penderfyniadau.

WALES **AUDIT** OFFICE
SWYDDFA **ARCHWILIO** CYMRU

Adborth o'r Arolwg Technoleg Cyngor Sir Ddinbych

Blwyddyn archwilio: Asesiad Blynyddol o Welliant 2012

Cyhoeddwyd: Mehefin 2012

Cyfeirnod y ddogfen: 171A2012

Statws yr adroddiad

Andrew Doughton a gyflawnodd y gwaith hwn.

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Cyngor Sir Ddinbych fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol, y Cod Ymarfer Archwilio a'r Datganiad o Gyfrifoldebau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Nid yw Swyddfa Archwilio Cymru (yr Archwilydd a'i staff) a, lle bo'n gymwys, yr archwilydd penodedig yn cymryd unrhyw gyfrifoldeb mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog neu gyflogai arall yn unigol, nac mewn perthynas ag unrhyw drydydd parti.

Os derbynir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwyllir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, yn cynnwys ymgynghori â thrydydd parti'n berthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru (a, lle y bo'n gymwys, ei archwilydd penodedig) yn drydydd parti perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn infoofficer@wao.gov.uk

Cynnwys

Adroddiad cryno

4

Cwestiynau lefel uchel a chanfyddiadau

5

Adroddiad cryno

1. Mae defnyddio technoleg yn effeithiol yn hanfodol ar gyfer trawsnewid y gwaith o gyflawni gwasanaethau cyhoeddus, gwella canlyniadau i ddinasyddion a sicrhau arbedion effeithlonrwydd. Gall technoleg gefnogi ffyrdd gwahanol o weithio, cyflawni gwasanaethau ac ymgysylltu â dinasyddion, gan alluogi cynghorau i gyflawni mwy am lai. Mae'r modd y caiff technoleg ei darparu a'i rheoli yn effeithio'n uniongyrchol ar effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac ansawdd gwaith ar draws y cyngor, ac mae'n effeithio ar holl weithwyr y cyngor bron. Gall rheolaeth wael o TGCh arwain at ddefnyddio systemau amhriodol, gall olygu nad yw'r system ar gael a gall greu rhwystredigaeth drwy'r sefydliad cyfan.
2. Yn 2010, nododd Swyddfa Archwilio Cymru fod llawer o awdurdodau lleol yn mynd i'r afael â sicrhau bod technoleg yn cael ei defnyddio'n effeithiol i ategu'r gwaith o drawsnewid gwasanaethau ac i sicrhau arbedion effeithlonrwydd, ac o ganlyniad, mae adolygiadau o dechnoleg yn cael eu cynnal ym mhob cyngor yng Nghymru.
3. Roedd yr adolygiad hwn yn ceisio ateb y cwestiwn: **'A yw trefniadau'r Cyngor ar gyfer datblygu, defnyddio a chefnogi technoleg yn debygol o hyrwyddo gwelliant parhaus?'** Daeth ein hadolygiad o Gyngor Sir Ddinbych (y Cyngor) i'r casgliad:
 - Mae trefniadau presennol y Cyngor ar gyfer datblygu, defnyddio a chefnogi technoleg yn debygol o hyrwyddo gwelliant parhaus unwaith y bydd y Cyngor yn cryfhau ei drefniadau llywodraethu TGCh ac yn cwblhau Cam 1 ei Strategaeth TGCh yn llwyddiannus:
 - nid yw trefniadau llywodraethu TGCh yn cyd-fynd yn llwyr nac yn cefnogi'r gwaith o gyflawni blaenoriaethau gwella a thrawsnewid y Cyngor ac mae yna wendidau sydd angen mynd i'r afael â nhw yn y trefniadau darparu adnoddau technoleg; ac
 - mae'r Cyngor wedi canolbwyntio ar ddatblygu sianeli mynediad i gwsmeriaid sy'n dechrau gweithio'n dda, ond nid yn manteisio'n llawn ar botensial technoleg i drawsnewid y gwasanaeth a sicrhau effeithlonrwydd ac mae angen iddo ddatblygu trefniadau i sicrhau elw ar ei fuddsoddiadau ym maes technoleg.
4. Amlinellir ein canfyddiadau, ein casgliadau a'n cynigion ar gyfer gwella yn y tabl isod.

Cwestiynau lefel uchel a chanfyddiadau

Cwestiwn lefel uchel	A yw trefniadau'r Cyngor ar gyfer datblygu, defnyddio a chefnogi technoleg yn debygol o hyrwyddo gwelliant parhaus?
Ateb lefel uchel: Daethom i'r casgliad:	Mae trefniadau'r Cyngor ar gyfer datblygu, defnyddio a chefnogi technoleg yn debygol o hyrwyddo gwelliant parhaus unwaith y bydd y Cyngor yn cryfhau ei drefniadau llywodraethu TGCh ymhellach ac yn cwblhau Cam 1 ei Strategaeth TGCh yn llwyddiannus.
Asesiad o'r trefniadau presennol	Nid yw trefniadau llywodraethu TGCh yn cyd-fynd yn llwyr nac yn cefnogi'r gwaith o gyflawni blaenoriaethau gwella a thrawsnewid y Cyngor ac mae yna wendidau sydd angen mynd i'r afael â nhw yn y trefniadau darparu adnoddau technoleg.
Asesiad o berfformiad	Mae'r Cyngor wedi canolbwyntio ar ddatblygu sianeli mynediad at gwsmeriaid sy'n dechrau perfformio'n dda, ond nid yw'n manteisio'n llawn ar botensial technoleg i drawsnewid y gwasanaeth a sicrhau effeithlonrwydd ac mae angen iddo ddatblygu trefniadau i sicrhau elw ar ei fuddsoddiadau technoleg.
Cynigion ar gyfer gwella	<ol style="list-style-type: none">1. Sicrhau bod y Strategaeth TGCh yn gynhwysfawr ac yn cynnwys anghenion systemau a thechnoleg gwasanaethau ehangach. Gellid gwneud hyn, er enghraifft, trwy ddatblygu cynllun gweithredu strategaeth lefel gwasanaeth a chorfforaethol fel rhan o gamau 2 a 3 y strategaeth.2. Dylai'r Cyngor sicrhau bod cynlluniau ar gyfer creu arbedion trwy ddefnyddio mwy o dechnoleg yn cyd-fynd â gofynion ariannu a chynlluniau gweithlu TGCh. Dylai'r broses o ddatblygu rôl yr ymgynghorydd busnes gael ei hariannu'n ddigonol er mwyn gallu cysoni cynlluniau a gofynion ariannu cynaliadwy.3. Dylai'r Cyngor sicrhau hefyd fod cyllid ar gyfer seilwaith yn gynaliadwy ac yn gallu diwallu anghenion y dyfodol.4. Lleihau cyfanswm cost perchenogaeth drwy adolygu trefniadau ariannu technoleg bwrdd gwaith TGCh gan eu trin fel nwydd corfforaethol, a ariennir yn ganolog ac sy'n gysylltiedig â rhaglen adnewyddu a chynlluniau ariannol tymor canolog.5. Sicrhau bod prosiectau technoleg holl wasanaethau'r Cyngor yn cael eu hadolygu'n effeithiol, i weld a gyflawnwyd gwelliant busnes a gynlluniwyd neu welliant busnes gwirioneddol ac elw ar fuddsoddiad.6. Dylai'r Cyngor sicrhau bod anghenion systemau gwybodaeth neu dechnoleg newydd cynlluniau a phrosiectau cydweithredol yn cael eu mynegi'n ffurfiol i'r Gwasanaeth TGCh, er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn gallu blaenoriaethu ei raglen waith yn effeithiol.

Cwestiwn lefel uchel	A yw trefniadau'r Cyngor ar gyfer datblygu, defnyddio a chefnogi technoleg yn debygol o hyrwyddo gwelliant parhaus?
Cynigion ar gyfer gwella	7. Mae'r Cyngor yn casglu gwybodaeth sylfaenol am y defnydd o sianeli, ond mae angen iddo gasglu gwybodaeth benodol am gost trafodion ar draws y gwahanol sianeli mynediad i ganfod gwybodaeth sylfaenol am berfformiad, yna monitro defnydd a chost yn rheolaidd, a defnyddio'r wybodaeth hon i lywio penderfyniadau a blaenoriaethau.
Canfyddiadau	Oherwydd:
A yw <i>cynlluniau</i> technoleg y Cyngor yn debygol o hyrwyddo ei flaenoriaethau gwella?	<p>Yn rhannol</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae'r Cyngor wrthi'n datblygu Strategaeth TGCh ar gyfer 2012-14. Pennaeth y Gwasanaethau Cwsmeriaid sy'n gyfrifol am lunio a gweithredu'r Strategaeth TGCh, ond mae wedi mabwysiadu dull o ddatblygu strategaeth sy'n cynnwys y rheolwyr corfforaethol a gwasanaethau. Yr Uwch Dîm Arwain sy'n gyfrifol am gymeradwyo'r strategaeth a sicrhau ei bod yn cydymffurfio ag amcanion y Cyngor a'r arian sydd ar gael. Mae'r strategaeth wedi'i rhannu'n dri cham; mae'r cam cyntaf (cam sylfaen) wedi'i ariannu, ond bydd angen cymeradwyo arian ar gyfer y camau dilynol ar ôl symud ymlaen gyda cham 1. Bydd y gwaith o weithredu'r Strategaeth yn cael ei oruchwyllo a'i fonitro trwy brosesau llywodraethu/craffu ffurfiol, rheoli perfformiad gwasanaeth, a thrwy'r bwrdd rhaglen trawsnewid busnes. Caiff y strategaeth ei gweithredu mewn tri cham (creu sylfaen TGCh sy'n addas i'r diben, gweithredu'r rhaglen waith a'r strwythurau llywodraethu prosiect gofynnol a darparu Gwasanaethau TGCh ar y cyd). Mae'r strategaeth ddrafft yn cwmpasu datblygu'r seilwaith a'r gofynion 'galluogi' corfforaethol, er enghraifft, gweithio symudol, rheoli gwybodaeth yn ogystal â'r agenda gydweithio. Nid yw'r strategaeth yn nodi gofynion technoleg penodol mewn gwasanaethau, er bod y gwasanaeth TGCh yn cydnabod bod rôl yr ymgynghorydd busnes yn gynyddol bwysig ar gyfer hwyluso gwelliannau technolegol mewn gwasanaethau. Mae yna broses ffurfiol ar gyfer nodi prosiectau TGCh: <ul style="list-style-type: none"> - Trwy'r rhaglen trawsnewid busnes; a - Blaenoriaethau technoleg seiliedig ar wasanaeth trwy rôl esblygol y partner busnes lle mae ymgynghorydd gwasanaeth TGCh yn gweithio gyda gwasanaethau i ddeall eu gofynion busnes cyfredol a rhai'r dyfodol. Mae hyn yn helpu i ddiffinio a blaenoriaethu prosiectau TGCh.

Canfyddiadau	Ydy neu Nac ydy	Oherwydd:
A yw <i>cynlluniau</i> technoleg y Cyngor yn debygol o gefnogi ei flaenoriaethau gwella?	Yn rhannol	<ul style="list-style-type: none"> • Wedi cyflwyno prosesau mandad i'r prosiectau'n ddiweddar, gan fonitro pwysoliad a blaenoriaeth bob chwarter. • Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gydweithio er nad yw ffurf a diben y cydweithio hwnnw yn glir ar hyn o bryd mewn nifer o wasanaethau. Mae'r Cyngor hefyd yn datblygu amryw o weithgareddau cydweithio sy'n ymwneud yn benodol â TGCh. Mae Pennaeth y Gwasanaethau Cwsmeriaid wrthi'n trafod ar lefel ranbarthol a chenedlaethol am ddull cydweithredol o rannu seilwaith cyffredin ar lefel rhanbarth. • Mae'r trefniadau i gefnogi gweithrediad effeithiol y strategaeth TGCh yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> – fforwm Strategol TGCh sef y 'Grŵp sicrhau cynnydd drwy dechnoleg'; – Grŵp Gweithredol TGCh sy'n cydgysylltu gweithgarwch y Gwasanaeth TGCh o ddydd i ddydd a materion lefel gweithredol a chyfluoedd mewn gwasanaethau; a'r – Awdurdod Dylunio Technegol, sef grŵp gwasanaeth TGCh sy'n gyfrifol am ddiffinio a dogfennu safonau technegol. • Mae'r Cyngor yn derbyn y gall buddsoddi mewn TGCh/technoleg ei helpu i drawsnewid y gwasanaeth ac mae wedi neilltuo arian ar gyfer cam sylfaen y strategaeth. Mae ymrwymiad pellach i ariannu camau dilynol y strategaeth yn debygol o ddibynnu ar i ba raddau y bydd y Cyngor yn llwyddo i sicrhau arbedion gweladwy a'r tebygolrwydd o sicrhau manteision busnes ac elw ar fuddsoddiad. • Mae adnoddau staff TGCh wedi lleihau i'r llinell sylfaen ofynnol. Mae yna ddigon o staff i gefnogi gwaith gweithredol o ddydd i ddydd. Fodd bynnag, mae angen datblygu cynlluniau'r gweithlu TGCh i sicrhau bod digon o staff medrus ar gael i gefnogi nodau gwella busnes ar sail technoleg y Cyngor heb ddiraddio ansawdd darpariaeth gwasanaeth TGCh neu oedi'r gwaith o gyflawni prosiectau. Gallai prinder staff neu sgiliau technegol annigonol gyfyngu ar y graddau y gall technoleg sicrhau gwelliant a chydweithio effeithiol ar y cyflymder sy'n angenrheidiol.

Canfyddiadau	Ydy neu Nac ydy	Oherwydd:
<p>A yw trefniadau cyflawni'r Cyngor yn debygol o gefnogi gwelliant parhaus?</p>	<p>Yn rhannol</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r Cyngor yn bwriadu defnyddio technoleg i gyflawni'r gwaith o drawsnewid busnes a sicrhau ei arbedion ariannol, trwy wella mynediad i gwsmeriaid a gwella gwasanaethau ond mae ei ddull o ariannu datblygiadau technolegol yn cyfyngu ar faint o welliant y gall technoleg ei sicrhau'n effeithiol. Mae'r Cyngor yn buddsoddi mewn technoleg ar sail gwasanaeth yn hytrach nag ar sail gorfforaethol. Mae datblygiadau a mentrau TGCh yn cael eu trefnu yn ôl yr arian sydd ar gael ac o fewn cyllidebau gwasanaeth, nid y ffordd fwyaf effeithiol o ddefnyddio technoleg i drawsnewid darpariaeth gwasanaeth. Mae'r Cyngor yn defnyddio trefniadau ariannu cyfalaf blynyddol wedi'u clustnodi i sicrhau bod y seilwaith TGCh yn gynaliadwy, ac yn talu am waith cynnal a chadw rheolaidd o referniw TGCh. Mae hon yn gronfa flynyddol a glustnodir, er nad oes ganddi gysylltiad penodol â chynlluniau ariannol y tymor canol. Mae polisiau'r Cyngor yn gyfredol ac yn amlinellu'n glir sut y mae technoleg i'w threfnu a'i defnyddio. Mae'r Awdurdod Dylunio Technegol wedi gwneud gwaith da o ran ffurfioli safonau cyfredol. Mae'r Cyngor yn cydymffurfio ag Allrwyd Ddiogel Cyswllt Llywodraeth (GCSX) y DU, rhwydwaith diogel ardal eang sy'n galluogi swyddogion mewn sefydliadau sector cyhoeddus lleol i ryngweithio a rhannu data'n breifat a diogel gydag adrannau'r llywodraeth ganolog. Caiff dyfeisiadau bwrdd gwaith a meddalwedd eu hariannu o gyllidebau gwasanaeth wedi'u datganoli, ac nid hon yw'r ffordd fwyaf effeithiol a chost effeithiol o reoli technoleg bwrdd gwaith. Argymhellir diwygio'r bwrdd gwaith ar ôl pedair blynedd. Mae technoleg bwrdd gwaith yn elfen hanfodol o unrhyw agwedd ar waith bron, ac os nad yw ar gael neu os yw'n perfformio'n wael mae hyn yn effeithio ar gynhyrchiant staff. Byddai trin y bwrdd gwaith fel nwydd corfforaethol a mabwysiadu hyd oes safonol yn gysylltiedig â chyfanswm cost perchenogaeth o'r bwrdd gwaith yn galluogi'r Cyngor i: <ul style="list-style-type: none"> – diffinio a rheoli rhaglenni adnewyddu strwythuredig; – cynllunio swmp-bryniadau, gan sicrhau arbedion maint; – sicrhau safon darpariaeth gyson ar draws y Cyngor; – lleihau gorbenion cymorth TGCh; a – dileu gorbenion paratoi, herio a chymradwyo achosion busnes.

Canfyddiadau	Ydy neu Nac ydy	Oherwydd:
A yw trefniadau cyflawni'r Cyngor yn debygol o gefnogi gwelliant parhaus?	Yn rhannol	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r Gwasanaeth TGCh yn gweithio ar sail fframwaith rheoli risg. Datblygwyd dull systematig o reoli risg fel bod yr adran yn gallu nodi, gwerthuso, rheoli a monitro risgiau a allai fygwth strategaethau neu dactegau'r adran. Mae yna ddull rheoli risg corfforaethol sy'n dilyn strwythur y gwasanaeth. Caiff risgiau technoleg mewn gwasanaethau eraill eu nodi drwy eu prosesau rheoli risg ac ar hyn o bryd nid yw'r rhain yn cysylltu nôl yn ffurfiol i Wasanaethau Cwsmeriaid. Caiff risgiau technoleg o wasanaethau eraill eu nodi gan TGCh trwy ddulliau mwy anffurfiol, er y gallai'r ffocws arfaethedig ar rôl y cyfrif busnes helpu i liniaru hyn. Mae gan y Gwasanaeth TGCh drefniadau rhaglen a rheoli rhaglen ar waith, yn seiliedig ar egwyddorion Prince 2 y gellir eu haddasu. Mae'r Cyngor yn rheoli'r gwaith o gaffael a chynnal a chadw asedau TGCh yn effeithiol. Mae unrhyw dechnoleg yn cael ei gaffael drwy'r Gwasanaeth TGCh canolog gan ddefnyddio fframwaith caffael y Cyngor. Mae'r adran TGCh yn defnyddio meddalwedd i asesu trwyddedau ei feddalwedd a pha mor gyfredol ydyw.
A yw'r Cyngor yn defnyddio technoleg fel <i>galluogwr</i> ar gyfer trawsnewid ac arbedion sylweddol o ran costau rhedeg?	Ydy	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes gan y Cyngor hanes llwyddiannus o ddadansoddi a dangos manteision busnes ac elw ar fuddsoddiad a gyflawnwyd ar brosiectau technoleg gwasanaeth. Mae'r Cyngor yn canolbwyntio ar symud trafodion cwsmeriaid i ddulliau mwy fforddiadwy ac effeithiol (symud sianel) i wella prosesau busnes, defnyddio technoleg i ailfeddl yn sylweddol am y ffordd mae cwsmeriaid yn defnyddio gwasanaethau er mwyn gwella gwasanaeth i gwsmeriaid a lleihau costau gweithredu. Mae ganddo wasanaeth cyswilt â chwsmeriaid sy'n galluogi cwsmeriaid i gynnal trafodion a gwneud ymholiadau wyneb yn wyneb, dros y ffôn neu ar y we, ac mae'r gwasanaeth hwn yn seiliedig ar system Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid. Mae gwefan y Cyngor yn cynnig ystod eang o gyfleusterau hunanwasanaeth ac yn integreiddio prosesau a systemau gwasanaeth ymhellach i'r ganolfan gyswilt gorfforaethol. Mae hyn yn cynnwys cefnogi cynhwysiant cymdeithasol fel mynediad i bobl anabl, a darpariaeth ddwyieithog sydd ar gael ar gyfer dyfeisiau symudol hefyd. Mae'r Cyngor hefyd yn dechrau manteisio ar botensial agweddau eraill ar dechnoleg fel EDRMS a System Gwybodaeth Ddaearyddol a Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid i drawsnewid gwasanaeth cefn swyddfa a sicrhau arbedion pellach.

Canfyddiadau	Ydy neu Nac ydy	Oherwydd:
A yw'r Cyngor yn defnyddio technoleg fel <i>galluogwr</i> ar gyfer trawsnewid ac arbedion sylweddol o ran costau rhedeg?	Ydy	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r Cyngor yn defnyddio technoleg storio canolog a rennir i symleiddio'r dyfeisiau storio mae'r Cyngor yn eu defnyddio ar gyfer cadw gwybodaeth a data, ac i wella cryfder y system yn y tymor hir. Mae'r Cyngor yn bwriadu defnyddio technoleg i gyflwyno mwy o hyblygrwydd o ran y ffordd y caiff gweithwyr eu grymuso a'u galluogi i weithio, gartref, ar y safle, neu yng nghartrefi cwsmeriaid. Mae hyn yn digwydd eisoes mewn rhai meysydd gwasanaeth ac yn sicrhau gwelliannau. Mae'r Cyngor yn dechrau defnyddio technoleg i leihau costau argraffu ac i wella ansawdd trwy symleiddio prosesau argraffu. Nod cyfunol y gweithgareddau hyn yw newid diwylliant y Cyngor, gan leihau nifer yr argraffyddion yn sylweddol, a chreu arbedion. Nid yw'r Cyngor yn gweithredu dull corfforaethol o ryddhau arian trwy reoli ei gymwysiadau'n effeithiol ar hyn o bryd er bod bwriad i wneud hyn trwy gydweithio ehangach. Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i TG gwyrdd, ac yn bwriadu lleihau gofynion ynni yn sylweddol erbyn diwedd blwyddyn ariannol 2011-12.
A yw'r Cyngor yn monitro ac yn gwerthuso gwelliant a pherfformiad technoleg yn effeithiol?	Yn rhannol	<ul style="list-style-type: none"> Mae dangosyddion perfformiad allweddol SOCITM yn cael eu cyfrif a'u dychwelyd i SOCITM fel rhan o ymarfer meincnodi SOCITM Cymru. Cânt eu defnyddio i fonitro perfformiad gweithredol y Gwasanaeth TGCh trwy her perfformiad chwarterol gan Bennaeth y Gwasanaeth. Nid oes gan y Cyngor hanes llwyddiannus o fonitro effaith ac effeithlonrwydd prosiectau technoleg mewn gwasanaethau, sy'n ei gwneud hi'n anodd i werthuso'n llawn y gwelliannau perfformiad/effeithlonrwydd sy'n deillio o fuddsoddi mewn technoleg. Mae hyn yn gwella, fodd bynnag; mae rhagolygon o arbedion cyn gweithredu wedi'u nodi ar gyfer prosiect WorkSmart a phrosiect peilot EDRMS. Mae prosiect arbed ynni y Gwasanaeth TGCh yn dangos arbedion pendant. Mae'r Cyngor yn gwneud ymarferion er mwyn dysgu gwersi ar ôl cynnal prosiectau, fel y prosiect mewnwyd. Mae'r Cyngor yn dangos trefniadau gwell ar gyfer dysgu gan eraill ac wedi ymweld â safleoedd eraill i ddysgu o'u dulliau gweithio nhw. Mae'r adran TG hefyd yn cynnal gwerthusiadau ôl-brosiect.

Canfyddiadau	Ydy neu Nac ydy	Oherwydd:
<p>A yw'r Cyngor yn monitro ac yn gwerthuso gwelliant a pherfformiad technoleg yn effeithiol?</p>	<p>Yn rhannol</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r Cyngor yn datblygu ffyrdd o fonitro a rheoli mynediad i sianeli; gwybodaeth llinell sylfaen gyfyngedig sydd ganddo ar hyn o bryd. Mae'r Cyngor wedi dod â chyflenwyr i mewn ar nifer o adegau i arddangos pa dechnolegau gwahanol sydd ar gael a sut gallent wella darpariaeth ac effeithlonrwydd y gwasanaeth. Mae trefniadau llywodraethu TGCh ffurfiol y Cyngor fel a ganilyn: cynrychiolydd portffolio aelodau penodedig, sydd â dealltwriaeth dda o TGCh; y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol; a'r Pwyllgor Craffu Perfformiad. Mae swyddogion yn atebol i'r Uwch Dîm Arwain, y Tîm Gweithredol Corfforaethol a'r Grŵp Cynnydd drwy Technoleg. Caiff prosiectau technoleg sy'n gysylltiedig â'r rhaglen gwella ac effeithlonrwydd eu rheoli a'u monitro drwy'r Rhaglen Trawsnewid Busnes. Mae'r grŵp technoleg strategol corfforaethol – y Grŵp Cynnydd drwy Technoleg – yn darparu cysylltiadau rheoli â gwasanaethau eraill. Nid oes swyddogaeth lywodraethu gyffredinol ar gyfer defnyddio a manteisio ar dechnoleg sy'n cwmpasu holl anghenion technoleg y Cyngor. Nid oes dull corfforaethol ar gyfer monitro pa mor effeithiol yw defnydd y Cyngor o dechnoleg; mae hyn wedi'i ddatganoli i'r gwasanaeth craffu a llywodraethu cyffredinol ar gyfer gwasanaethau. Mae'r Gwasanaeth TGCh yn atebol i'r Uwch Dîm Arwain, y Tîm Gweithredol Corfforaethol a'r Grŵp Cynnydd drwy Dechnoleg.

WALES **AUDIT** OFFICE

SWYDDFA **ARCHWILIO** CYMRU

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Ffôn: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Ffacs: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-mail: info@wao.gov.uk

E-bost: info@wao.gov.uk

Website: www.wao.gov.uk

Gwefan: www.wao.gov.uk

Adroddiad: Pwyllgor Llywodraeth Gorfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: 11 Gorffennaf 2012

Prif Swyddog: Alan Smith, Pennaeth Datblygiad a Pherfformiad Busnes

Ysgrifennydd yr Adroddiad: Tony Ward, Swyddog Tîm Gwelliant Corfforaethol

Teitl: Adolygiad o Strategaeth Rheolaeth Risgiau: Adroddiad clo

1. Beth mae'r adroddiad yn trafod?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno adroddiad y project clo ar gyfer y project Adolygiad o Strategaeth Rheolaeth Risgiau.

2. Beth yw pwrpas llunio'r adroddiad hwn?

Darparu gwybodaeth yn ymwneud ag adolygiad y strategaeth rheoli risgiau a'r camau gweithredu ar gyfer y broses newydd o gyd-lunio strategaethau rheoli risgiau.

3. Beth oedd yr Argymhellion?

Talodd yr Aelodau sylw i adroddiad clo y project amgaeedig (Atodiad A). Bydd Rheolwr i Dîm Datblygu Corfforaethol yn bresennol er mwyn ymateb sylwadau Ac ymholiadau sy'n gysylltiedig â'r adroddiad.

4. Manylion yr Adroddiad.

Cyflawnodd y cyngor adolygiad o'r strategaethau rheolaeth risgiau o ganlyniad i bryderon am sut mae'r gweithredoedd wedi'u gosod o fewn y mudiad. Cyflwynodd yr adroddiad nifer o newidiadau gan gynnwys, dull a pholisi newydd ar gyfer strategaeth rheolaeth risg o'r gwasanaethau Archwiliad Mewnol i'r Tîm Datblygu Corfforaethol. Ar ôl cyflawni'r newidiadau hyn, gwelwyd ar y buddiannau canlynol (manylion ar dudalen 5 o'r Adroddiad clo Adolygu Risgiau):

- System Rheolaeth Risg mwy modern, cyfrannol ac effeithiol a fydd yn hawdd i'w ddeall a gyda phwrpas clir.
- Templed clir sydd wedi llwyddo i leihau risgiau (gweler atodiad III) i bedair rhan o bump (tudalennau 401 i 80), gan wneud y cofrestrau yn hawdd eu dilyn, ac yn lleihau'r angen i argraffu ar draws yr awdurdodau.
- Lleihad sylweddol yn nifer y trapiau amcanion rhwng 172 i 30 (gweler atodiad III). Dilëwyd y 35 o ddyblygon dianghenraid o'r cofrestrau.
- Ymwybyddiaeth ragweithiol a pharhaus ar draws pob rhan o'r cyngor, er mwyn lleihau'r posibilid o weithgarwch annisgwylidig neu gostau ariannol a'u heffaith ar enw da'r cyngor. Yn ogystal â chadw a datblygu hyder cwsmeriaid yn ein gallu i drosglwyddo ein hymrwymiaidau.

- Atebolrwydd dibynadwy ac adrodd dulliau yn eu pryd.
- Mae gwasanaethau yn cael eu hannog i gyflwyno gwasanaeth llawn yn eu cofrestrau. Bydd hyn yn caniatáu mwy o ffocws, llai o ddyblygiadau a llai o faterion yn cael eu hadrodd.
- Bydd tîm dibynadwy o Swyddogion Datblygu Corfforaethol yn cyd-lynu cysondeb y risgiau o fewn y cyngor.
- Gall ffynonellau ac amser yr aelod a swyddog gael eu defnyddio yn fwy effeithiol.
- Mae'r berthynas rhwng y Gofrestr Risg Corfforaethol a gwasanaeth y gofrestr risg wedi cael ei diffinio yn well. Mae'n cyfuno yn gliriach y cyfrifoldebau sy'n gysylltiedig gyda'r risgiau â'r Cyfarwyddwr a phroffiliau'r Cabinet.
- Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn defnyddio system debyg, sy'n gwneud cynllunio yn haws mewn sefyllfaoedd sy'n cynnwys gwasanaethau cyfunol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu ar flaenoriaethau'r Gorfforaeth?

Mae rheolaeth risg effeithiol yn orfodol er mwyn adnabod a rheoli'r digwyddiadau posib, a fyddai yn achosi effeithiau niweidiol ar ein gallu i gyrraedd amcanion, gan gynnwys y blaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae cost yr adolygiad i reolaeth risg, yn ogystal â'r gweithredoedd wedi cael eu hystyried gan y gwasanaeth Datblygiad a Pherfformiad Busnes. Mae'r Tîm Datblygu Corfforaethol (o fewn y gwasanaeth Datblygiad a Pherfformiad Busnes) yn gyfrifol am gyd-lynu'r strategaeth rheoli risg gan sicrhau bod y cynllun newydd yn parhau i gael eu dilyn gan y Gwasanaeth a'r Gorfforaeth cofrestru risgiau.

7. Pa ymgynghoriadau a wnaed?

Nid oes ymgynghori wedi digwydd er mwyn datblygu'r adroddiad hwn na chwaith yr Adroddiad clo Adolygu Risgiau (gweler yn amgaeedig). Fe'i cynhyrchwyd gan y Tîm datblygu Corfforaethol ar sail dadansoddiad o reolaeth risgiau (e.e. cofrestrau risg).

8. Pa risgiau sy'n bodoli, ac oes modd eu lleihau?

Mae Atodiad I o'r Adroddiad clo Adolygu Risgiau yn grynodedb o'r risgiau presennol a'r gweithredoedd llwyddiannus o fewn y broses newydd o reoli risgiau. Mae'r rhain yn cynnwys ysgwyddo'r gweithredoedd i leihau'r risgiau hynny.

9. Y gallu i wneud penderfyniadau

Dyma bapur ar gyfer gwybodaeth, yn hytrach nag ar gyfer penderfyniadau.

PROJECT CLOSURE

Project / activity name:	Review of Strategic Risk Management
Programme:	Business Transformation Programme
Workstream:	Business Tools and Processes

Head of Service:	Alan Smith	Lead member:	Paul Marfleet
Service area:	Business Planning & Performance	LM Portfolio:	Council Modernisation
Form completed by:	Iolo McGregor	Date:	02/05/12

Date of project handover / completion:	09 November 2011
---	------------------

PROJECT CLOSURE REPORT GOALS

1. To review and validate the success of the project at the completion / handover stage.
2. Confirm outstanding issues, risks, and recommendations.
3. Outline tasks and activities required to close the project
4. Identify project highlights and best practices for the future.
5. Handover from the Project Board to the relevant service area.

BACKGROUND INFORMATION

Risk Management is an important tool for the council. Within our business there are risks that are inherent to the work that we do, and we have a duty to manage these in a balanced, structured and cost effective way. The identification, assessment, management and reporting of risk information must be timely, accurate, relevant and give adequate coverage of the key risks in order to support management decision making, and to ensure that we meet our desired outcomes at a corporate, service and project level. If we fail to identify, assess and manage our risks it may result in considerable unbudgeted expenditure, damage to our reputation, and confidence in the community.

The system the council previously used to manage strategic risk was not properly embedded in the organisation. The process of Service Performance Challenges highlighted that services were not using the risk management system consistently or proactively. There was also confusion between risks and issues. Strategic risk management had been part of the Audit Function within the council and the disproportionate responsibility for monitoring service risk fell on the Risk and Audit Manager. Feedback from the Senior Leadership Team was that the system was overly complicated and not easy to use.

The management of risk is an important part of performance management and the council needs to be sure that it is undertaken effectively at both the operational and

strategic level. This area of work formed part of the work programme of the Business Transformation Board, and was a key part of Improving the way the council works. The project focussed on:

- A review of the current system.
- Engagement with managers and services to improve the current arrangements.
- Ensuring that the new system is embedded in the organisation.

Achieving cultural change was a key part of this project, and the review focussed on that. Because of this, external support from Richard Baker, Director of Governance & Risk Management for Caerus Consulting was required to help facilitate change and bring in an element of challenge to the review. Richard Baker had previously conducted a similar review for Conwy County Borough Council. Training was provided for the Corporate Executive Team, the Senior Leadership Team, and the Middle Management; as well as the Corporate Improvement Team that would be responsible for the integration and coordination of effective risk management with the council's business planning processes going forward.

The purpose of this project was therefore to implement the recommendations of the review, including the practical arrangements required to make the transition between the old and new systems. On November 9, 2011 a report that accompanied a new Risk Management Guidance and Policy was submitted for the consideration of the Corporate Governance Committee, which resolved that:

- a) *it approves the content of the accompanying Risk Management Guidance document and Policy Statement;*
- b) *it agrees its role and responsibilities as outlined in the Risk Management Guidance document under section 2.4 and 4.1; and*
- c) *agrees that reference to staff training issues be included in Paragraph 2.5 of the Risk Management Guidance document.*

Assurance as to the effectiveness of the internal control procedures and mechanisms in place to mitigate risks across the council will continue to fall within the purview of the Internal Audit team, which will produce an annual review for the Corporate Governance Committee. Internal Audit will also use the information from the risk management framework to inform their risk-based audit plan.

This closure report represents the views and recommendations of the workstream established to undertake the work of the Risk Management Review, as well as an evaluation of progress to date. With the Corporate Governance Committee's acceptance of the new risk management system, the project is now closed, and any outstanding actions will be part of business as usual.

PROJECT HIGHLIGHTS AND BEST PRACTICE

Project highlights include:

- A clear and consistently applied system throughout the council, with better accountability and engagement by officers.
- A simple but effective risk register template.

- A reduction in the size of risk registers, brought about by the clear separation of risks and issues, and the removal of duplication.
- A new Corporate Risk Register for which Corporate Directors and Cabinet Members are more clearly accountable.
- Comprehensive training delivered to the Corporate Executive, Senior Leadership and Middle Management teams, as well as elected Members (including Cabinet, Corporate Governance, and Performance Scrutiny).
- 42 new service risks and 6 new corporate risks identified.
- Where joint services are concerned, it was agreed with Conwy County Borough Council's corporate centre that Denbighshire's Risk Register template would be used.
- The final adoption of the new Guidance and Policy by Corporate Governance.

The project has demonstrated best practice in the following ways:

- A thorough review, which has included a desktop assessment of our systems; interviews with key stake-holders; workshops for the Corporate Executive and Senior Leadership teams.
- Good communication of the principles of the new system throughout.
- Strong working relationships between the Corporate Improvement Team and lead performance officers in services, providing reliable support and guidance as needed to help in the production of new service registers.
- Good communication between Corporate Improvement Officers, providing a useful forum to assess the strengths and weaknesses of service registers at every stage.
- The implementation of a significant culture change without disruption to the council's work.

PROJECT OUTPUT

- A new system that more clearly distinguishes between risks and issues, avoiding 'objective traps' where there is no uncertainty or event that would undermine delivery.
- Relevant plans and arrangements have been put in place to support this, including clear reporting and scrutiny mechanisms.
- Better integration of risk management with existing business planning processes, developing clear links with service plans.
- Strong support mechanisms through the relationship management role of Corporate Improvement Officers.
- The adoption of a 4-RAG system to better score risk severity.
- A system of risk categorisation.
- A system that allows for more independent challenge through Internal Audit to ensure the principles and requirements of managing risk are consistently adopted throughout the council.
- Risk registers that are clear and easy to follow.
- A Corporate Risk Register that accurately captures Corporate Risks, placing clear accountability with Corporate Directors and Cabinet Members.

REVENUE COST

The introduction of the new Risk Management system has resulted in some marginal cost savings. By virtue of the simplified template, the reduction in the size of the registers by some four-fifths has resulted in a saving of at least £270 annually in printing costs for the Service Performance Challenge programme. This figure is based on black-and-white costs only, not colour as has sometimes been the case, and does not take into account any additional copies printed within the services throughout the year.

There are no additional cost implications as a result of this project, and it is anticipated that a more focussed risk process will mean greater added value and better use of resources, as well as officer and Member time.

TIMESCALES

For the full project delivery plan, please see appendix II.

Project Stage		Start Date:	Finish Date:
0	Project Brief	02/03/11	11/05/11
1	Project Business Case	N/A	N/A
2	Project Delivery Plan	02/03/11	23/05/12
3	Implementation	06/07/11	08/02/12
4	Project Closure / Evaluation	02/05/12	23/05/12

QUALITY / SPECIFICATION

The implementation has been delivered within timescales and the desired outputs have been achieved within the scope of the project and without any additional impact or disruption to the work of the council or budget. The new service registers were well-received during the Service Performance Challenge programme, and members and officers have praised the new style and methodology for its simplicity. A report to the Corporate Governance Committee on February 8, 2012 introduced the new Corporate Risk Register, which was developed from the new service registers and focussed sessions with the Corporate Executive Team. The committee resolved that:

- a) *it receives the report;*
- b) *confirms that it is satisfied that the process for developing, monitoring and reviewing the Corporate Risk Register is robust.*

However, the Corporate Improvement Team has identified further work that is needed to fully embed the new system (see appendix III), there being some continuing issues around cultural change and the way in which the council understands 'risk'. In particular there is more work to be done in understanding the controls that are in place and applying

consistent risk scoring in the registers. Corporate Improvement Officers will be addressing these issues during their meetings with Heads of Service and lead performance officers prior to the next round of service performance challenges. The continued progress of the new risk management system will be monitored through the reporting systems that are in place, including an annual review by Internal Audit.

BENEFITS

- A modernised, more integrated and effective Risk Management system that is fit for purpose and simple to understand.
- A clear template that has contributed to the reduction in the size of the risk registers (see appendix III) by some four-fifths (401 pages to 80), making the registers easier to follow, and allowing for savings in printing across the authority.
- A significant reduction in the number of objective traps and issues from 172 to 30 (see appendix III). All 35 instances of duplication were also eliminated from the registers.
- A proactive and continuous risk aware culture across all parts of the council, which reduces the possibility of unplanned activity or financial costs and their effect on the council's reputation, and maintains and improves customer confidence in our ability to deliver on our commitments.
- Clear accountability and reporting procedures in place.
- Services are encouraged to take a whole-service approach to their registers, allowing for greater focus, less duplication and fewer issues being reported.
- A dedicated team in the Corporate Improvement Officers that coordinate risk consistently throughout the council.
- Resources, including member and officer time, can be used more effectively.
- The relationship between the Corporate Risk Register and the service risk registers is better defined, aligning more clearly the responsibility for those risks with Director and Cabinet portfolios.
- A system that mirrors that which is used by our colleagues at Conwy County Borough Council, which makes for easier planning where joint services are concerned.

OPERATIONAL HANDOVER

Training was rolled out to the Corporate Executive, Senior Leadership and Middle Management teams throughout July 2011, and to elected members in September 2011. On September 9, 2011, the Corporate Improvement Team met with Richard Baker to agree the practical arrangements going forward for the full implementation of the new risk management methodology. Between then and the Service Performance Challenge round held in October / November 2011, a new Risk Management Guidance and policy was written (accepted by the Corporate Governance Committee on November 9, 2011), and Corporate Improvement Officers met with each service to give shape to their new registers. Following the service challenges, the Corporate Improvement Team Manager met with each Corporate Director individually and facilitated a workshop session to agree on the content of the new Corporate Risk Register (accepted by the Corporate Governance Committee on February 8, 2012). CET will review the register every 6 months after up-dated registers have been submitted to the twice-annual rounds of service performance challenges.

The new Risk Management system is already well established and embedded into our

business planning framework and monitoring systems, and the workstream is satisfied that the project can now be closed. The Corporate Improvement Team will continue their dialogue with services throughout the year to ensure that their registers are up-to-date and relevant, and that risk management is firmly and consistently part of business as usual. Special consideration to the controls that are in place and the risk scoring will be given ahead of the next round of service performance challenges. Any persistent issues or 'objective traps' will also be looked at again. The new system's progress will be monitored through existing business systems that are in place, including an annual report by Internal Audit to the Corporate Governance Committee, which will identify any weak areas that need to be strengthened to improve the process.

LESSONS LEARNT

What happened?	How did we react?	Action for the future
<p>1. A significant quality issue was identified with the Risk Register for the Joint Highways & Infrastructure Service. The register was created by applying Conwy County Borough Council's methodology, which, although the same as Denbighshire's, differed in its application and consistency with other Denbighshire services.</p>	<p>The Corporate Improvement Officer responsible for that service arranged a joint meeting between Denbighshire and Conwy, which included the Head of Service, to explain the principles of the risk management methodology and agree new content for the Service's register.</p>	<p>Although in this case there was a timing issue that meant Denbighshire's Corporate Improvement Team was unable to have an input to the register before its submission to the Joint Service Performance Challenge, every effort should be made in future to ensure that documents are approved by both sides before submission to any panel. It is also important in any service that the Head of Service takes responsibility.</p>
<p>2. On occasion risks would not be clearly defined in their description, or often confused with the impact / consequence of some other event.</p>	<p>Corporate Improvement Officers met often with services to review the content of the registers as they were developed, providing any feedback and guidance as appropriate.</p>	<p>Officers must continue to share each other's work in this way and converse often with the services to ensure that the highest standards are being achieved.</p>
<p>3. Some services independently of each other would score similar risks differently.</p>	<p>Corporate Improvement Officers were aware that this is something that was likely to happen, but are well placed to discuss these differences with the services and reach a consistent score where appropriate, also taking into account the scoring used in the Corporate Risk Register.</p>	<p>As the system progresses there will be a greater bank of knowledge and precedence to call on and share with services where differences occur.</p>

4. New or continuing issues and objective traps persisted within the new risk registers at the insistence of services.	Corporate Improvement Officers approached the creation of the new service registers with tact, and recognised that at this early stage of implementing the new methodology, services would be reluctant to remove some issues that were of significant concern to them.	The model needs to have some discretionary flexibility to accommodate the needs of the service as appropriate, but should be consistently applied as far as possible.
5. The analysis of the old and new registers (see appendix III) has highlighted potentially legitimate risks that were not included on the new registers, possibly because they were no longer of concern, or had no significant impact.	The Corporate Improvement Officers will be considering these risks again with services during their forthcoming meetings to see whether or not there are any continuing concerns in these areas.	Officers should proactively evaluate their position, the work they have done, and any new developments to keep everything up-to-date.

FUTURE OPERATION – OUTSTANDING ACTIONS

Task	Responsibility	Date for completion
Assurance to be given to the Corporate Governance Committee as to the robustness of the Risk Management System (Annual Governance Statement).	Ivan Butler	13/06/12
Corporate Improvement Team to meet with all services ahead of the next round of service performance challenges to review the content of the service registers, addressing any identified inconsistencies (see appendix III), or weaknesses in controls / scoring.	Tony Ward	12/07/12
The content of the Corporate Risk Register to be reviewed by the Corporate Executive Team, taking into consideration any changes to service registers, and again any weaknesses in controls / scoring.	Tony Ward	31/08/12
Audit of Risk Management	Ivan Butler	31/03/13

VERIFICATION:

I certify that all the information in this report is accurate at the time of production.

Signature:	Alan Smith	Position:	Head of Business Planning & Performance
Name:	Alan Smith	Date:	02/05/12

APPENDIX I – RISK REGISTER

Project Name:	Risk Management Review
Date of report:	02/05/12

Tudalen 48

Risk No:	Date identified	Date last reviewed	Risk description & Mitigating Action	Risk Owner	Likelih'd Score	Impact Score	Risk Score	Risk Trend	RAG Status
RM1	02/03/11	02/05/12	<p>Culture change not fully successful, so that benefits may not be fully achieved.</p> <p>Mitigation:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Corporate Improvement Officers to continue dialogue with services to ensure that risk management is consistently applied. 2. Promotion of the risk management system through the Intranet. 3. Internal Audit to provide an independent assessment of the new system. 	AS	2	3	6	↓	GREEN
RM3	02/05/12	-	<p>New members do not understand the Risk Management system.</p> <p>Mitigation:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Training to be delivered to new members as part of their induction training on the Business Planning Framework. 2. Corporate Improvement Officer support available to all members as needed. 	AS	3	3	9	↓	AMBER
RM5	02/05/12	-	<p>Risks are overlooked or lost within the new system</p> <p>Mitigation:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Registers are reviewed twice-annually as part of the Service Performance Challenge programme. 2. Corporate Improvement Officers are in continuous dialogue with services throughout the year. 3. Internal Audit will review all registers as part of their annual report to Corporate Governance. 4. All staff within the council have the responsibility for identifying risks. 	AS	1	4	4	↓	GREEN

APPENDIX II – PROJECT DELIVERY PLAN

Risk Management Review Project Plan 2011-12

Action	Lead	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May
Communication Plan	Alan Smith															
Agree parameters of review	SLT															
Agree consultancy support for review	Alan Smith / Bethan Jones															
Agree programme of work	Alan Smith / Bethan Jones															
Desktop review & interviews with stakeholders	Alan Smith / Richard Baker															
Strategic Risk Workshop	Alan Smith / Richard Baker															
Proposal for revised system	Alan Smith / Richard Baker															
Agreement of new strategic risk system	Business Transformation Board															
Implementation of revised Strategic risk system	Tony Ward															
Rollout of new system through training with officers	Alan Smith / Richard Baker															
Develop new Risk Management Guidance and Policy Statement																
Member Training	Alan Smith / Richard Baker															
Corporate Improvement Team Training	Tony Ward / Richard Baker															

APPENDIX II – PROJECT DELIVERY PLAN

Action	Lead	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May
Meetings with services to develop new risk registers	Corporate Improvement Team															
Approval of new Risk Management Guidance and Policy	Corporate Governance Committee															
Development of new Corporate Risk Register	Tony Ward / Richard Baker															
Acceptance of new Corporate Risk Register	Corporate Governance Committee															
Evaluation of Risk Management implementation and project closure	Tony Ward															

Tudalen 50

APPENDIX III – RISK REGISTER ANALYSIS

Old Risk Management Methodology Year-End 2010-11	No. of Pages	Total Registered	Total number of Objective Traps	Total number of Issues	Instances of Duplication	Number that were Duplicated	Objective Traps Removed	Issues Removed	Risks Removed	Total Removed	Risks not in New Registers
Corporate	36	28	17	4	0	0	12	4	4	20	4
Adults & Business Services	8	4	2	0	0	0	1	0	0	1	0
Business Planning & Performance	18	13	8	4	2	1	7	3	1	11	1
Children & Family Services	12	6	5	0	0	0	4	0	1	5	0
Customer Services	30	22	16	0	3	1	14	0	3	17	1
Environment Services	50	27	17	1	6	1	16	0	7	23	2
Finance & Assets	40	29	16	0	5	2	15	0	8	23	4
Highways & Infrastructure	29	24	12	5	0	0	11	3	3	17	2
Housing Services	26	14	10	0	3	1	4	0	2	6	0
Legal & Democratic Services	22	13	11	2	0	0	10	2	0	12	0
Leisure, Libraries & Community Development	28	22	11	0	0	0	10	0	7	17	7
Modernising Education	18	10	5	0	0	0	1	0	1	2	1
Planning, Regeneration & Regulatory Services	40	23	11	0	14	2	8	0	10	18	1
School Improvement & Inclusion	18	8	4	2	0	0	2	2	1	5	1
Strategic Human Resources	26	14	5	4	2	1	5	4	3	12	2
	401	257	150	22	35	9	120	18	51	189	26

New Risk Management Methodology Mid-Year 2011-12	No. of Pages	Continuing Risks from Old Register	Continuing Objective Traps	Continuing Issues	Redefined Risks	Newly Registered Risks	Newly Registered Objective Traps	Newly Registered Issues	Total Objective Traps / Issues	Total Registered
Corporate	8	8	0	0	5	6	0	0	0	14
Adults & Business Services	4	3	1	0	0	2	0	0	1	5
Business Planning & Performance	4	2	0	1	1	1	0	0	1	3
Children & Family Services	4	1	1	0	0	5	0	4	5	6
Customer Services	4	5	2	0	0	0	0	0	2	5
Environment Services	6	4	0	1	1	5	0	2	3	9
Finance & Assets	6	6	1	0	0	4	0	1	2	10
Highways & Infrastructure	6	7	2	0	0	7	4	0	6	14
Housing Services	6	8	2	0	4	0	0	0	2	8
Legal & Democratic Services	4	1	0	0	2	3	0	2	2	4
Leisure, Libraries & Community Development	6	5	0	0	1	2	0	0	0	7
Modernising Education	6	8	2	0	2	0	0	0	2	8
Planning, Regeneration & Regulatory Services	8	5	0	0	3	11	0	4	4	16
School Improvement & Inclusion	4	3	0	0	2	1	0	0	0	4
Strategic Human Resources	4	2	0	0	0	1	0	0	0	3
	80	68	11	2	21	48	4	13	30	116

The detailed work behind this data is available as a separate excel workbook from the Corporate Improvement Team.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad: Pwyllgor Llywodraeth Gorfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: 11 Gorffennaf 2012

Ysgrifennydd yr Adroddiad: Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol

Teitl: Datganiad Llywodraethol Blynyddol 2011/12

1. Beth mae'r adroddiad yn trafod?

1. Mae'r adroddiad yn cyflwyno'r Datganiad Llywodraethol Blynyddol (DLIB) ar gyfer 2011/12.

2. Beth yw pwrpas llunio'r adroddiad hwn?

1. Mae'r Pwyllgor Llywodraeth Gorfforaethol yn argymhell cynnwys yr AGS bob blwyddyn fel rhan o Ddatganiad y Cyngor i'r Cyfrif. Mae'r Arweinydd a'r Prif Weithredwr wedi arwyddo AGS yn barod.

3. Beth oedd yr Argymhellion?

1. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod angen cynnwys y Datganiad Llywodraethol Blynyddol fel rhan o Ddatganiadau Cyfrif y Cyngor.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

ANNUAL GOVERNANCE STATEMENT 2011-12

Contents

1. Scope of Responsibility	57
2. The Purpose of the Governance Framework	57
3. Key Elements of Our Governance Framework.....	57
Principle 1 - Focusing on the purpose of the Council and on outcomes for the community and creating and implementing our medium & long term vision	58
Principle 2 - Having clear responsibilities and arrangements for accountability.....	60
Principle 3 - Good conduct and behaviour	62
Principle 4 – Taking informed and transparent decisions that are subject to effective scrutiny and risk management.....	63
Principle 5 – Developing skills and capacity	65
4. Review of Effectiveness	69
5. Significant Governance Issues.....	71

1. Scope of Responsibility

- 1.1. Denbighshire County Council is responsible for ensuring that it conducts its business in accordance with the law and proper standards, and that it safeguards and properly accounts for public money, using it economically, efficiently and effectively. We also have a duty under the Local Government Act 1999 to arrange to secure continuous improvement in the way in which we operate, having regard to a combination of economy, efficiency and effectiveness.
- 1.2. In discharging this overall responsibility, we are responsible for putting in place proper arrangements for the governance of our affairs, operating effectively and managing risk.
- 1.3. We have a Code of Corporate Governance, which is consistent with the principles of the CIPFA/SOLACE Framework *Delivering Good Governance in Local Government*. This Annual Governance Statement explains how we have complied with the Code during 2011-12 and how we meet the requirements of the Accounts and Audit (Wales) Regulations 2005 in relation to the publication of a statement on internal control.

2. The Purpose of the Governance Framework

- 2.1. Good governance is about how the Council ensures that it is doing the right things, in the right way, for the right people, in a timely, inclusive, open, honest and accountable way. It comprises the Council's systems, processes, cultures and values, through which we account to, engage with and, where appropriate, lead our communities. It enables us to monitor whether those objectives have led to the delivery of appropriate, cost-effective services.
- 2.2. The system of internal control is a significant part of that framework, designed to manage risk to a reasonable level. It is an ongoing process to identify and prioritise the risks to the Council's achievement of its policies, aims and objectives; to evaluate the likelihood of those risks being realised and the impact should they be realised; and to manage them efficiently, effectively and economically. However, the system of internal control cannot eliminate all risk of failure to achieve policies, aims and objectives and can therefore only provide reasonable and not absolute assurance of effectiveness.
- 2.3. The Council's governance framework has been in place for the year ended 31 March 2012 and up to the date of the approval of the Statement of Accounts.

3. Key Elements of Our Governance Framework

- 3.1. Our Code of Corporate Governance has six key principles, each with a definition of what this means in the Council. This Annual Governance Statement explains how we have delivered against these principles during 2011-12.

Principle 1 - Focusing on the purpose of the Council and on outcomes for the community and creating and implementing our medium & long term vision

Denbighshire County Council will be an excellent Council providing high quality and efficient services to all its citizens and communities, which complements our long-term county vision

- **We are exercising strategic leadership by developing and clearly communicating our Corporate Plan and its intended improvement outcomes.**
- **We ensure that users receive an efficient and effective standard of service, whether directly, in partnership, or by commissioning.**
- **Arrangements are in place to report on activities, performance, financial position and to achieve value for money, although we need to develop a more strategic approach to the efficiency programme.**

- The Council's Corporate Plan for 2009-12 has now come to an end, and County Council elections in May resulted in a new team of elected members to shape a new Corporate Plan for 2012-17. We have already commenced work on the Corporate Plan 2012-17, including a significant amount of research, analysis and engagement; however, we agreed to make no decisions before engaging the new Council, so we will publish our Corporate Plan 2012-17 in autumn 2012.
- We have produced a document to explain the transition between the end of the old Corporate Plan and the introduction of the new Corporate Plan. This explains what has happened to our 2009-12 corporate priorities, including a commitment to complete any outstanding activities identified in the old Corporate Plan. This transition document does not perform the role of an improvement plan, as required by the Local Government Measure. Our new Corporate Plan 2012-17 will fulfil this role, which means that we are producing an improvement plan for 2012-13 later than most other Welsh local authorities. This is intentional, as we feel that it is inappropriate to produce an improvement plan without involving our elected members.
- We review our corporate priorities annually to ensure that they remain relevant, and we will continue to develop an annual corporate plan delivery document that shows what we expect to deliver during each financial year. The 2009-12 corporate priorities remain relevant, although we will mainly deliver and manage these priorities through Service Plans in future.
- There are robust business planning, performance and reporting arrangements in place to help deliver the Corporate Plan, communicate our activities and achievements, financial position and performance. We have revised our Quarterly Performance Reports to Cabinet and Performance Scrutiny to cover all major sources of performance information. This reduces fragmentation and potential duplication in performance reporting.
- The Senior Leadership Team (SLT) has agreed a new approach to target setting to encourage consistency and provide clearer definitions of our RAG system. This will significantly improve our performance management framework, but we need to do some further work to embed this change. We have organised a workshop with

SLT for July 2012 to agree steps to implement the new approach across all our Service Plans and the developing Corporate Plan 2012-17.

- The Wales Audit Office Annual Improvement Report 2012 states that:
“Denbighshire County Council is improving outcomes for residents through better planning, delivery and reporting although there is further to go to achieve its ambitious objectives.”
- Service Performance Challenges are now well established, and we have made amendments to the process to improve their effectiveness. Each meeting now has a bespoke agenda based on actual issues, which means that all the meetings are more focused and relevant. Finance is now a fundamental part of the agenda for the Challenges, where we routinely ask services about their contribution to the efficiency programme, both in terms of performance (achievements to date) and plans.
- Service Performance Challenges result in a Service Position Statement for all services. These Statements feed into the business planning process to ensure that services identify and act on areas for improvement.
- Financial planning is integrating more with business planning and performance management. We are confident that the processes we have in place are resilient, and strengthened since the introduction of finance partners to support services, and the development of our medium-term financial plan.
- The efficiency programme has been successful to date, enabling us to identify approximately £10m savings in 2011-13 without any significant impact on frontline services. However, a more strategic approach is needed as savings become increasingly difficult to achieve without having an impact on our communities.

Principle 2 - Having clear responsibilities and arrangements for accountability

Everyone involved in running the Council understands each other's roles and responsibilities and how, together, they will deliver Denbighshire's medium and long-term vision.

- **We ensure effective leadership throughout the Council and are clear about executive and non-executive functions and of the roles and responsibilities of the scrutiny function.**
- **We ensure that a constructive working relationship exists between elected members and officers and that they carry out their responsibilities to a high standard.**
- **We are improving our processes to ensure that relationships between the Council and its partners are clear, so that each knows what to expect of the other, although we have concerns that current partnerships and collaborations may not have robust governance frameworks in place.**

- We have revised our Constitution, which we will continue to update as we become clear about the requirements of the Local Government (Wales) Measure 2011. We have implemented all elements of the Measure where we have received Welsh Government guidance, but we are awaiting the final guidance before planning our approach to the remaining elements.
- Our Constitution sets out a clear statement of the respective roles and responsibilities of the Cabinet and its members, other elected members and of senior officers, including where they fit into the organisational structure. It also provides a scheme of delegation and reserve powers, including a formal schedule of those matters specifically reserved for collective decision of the County Council, taking account of relevant legislation.
- We are engaged in the collaboration agenda, as can be demonstrated by the fact that we have taken the opportunity to get involved in, and lead on, a number of regional collaboration projects.
- We have signed up to the Compact, but the role we will play in implementing this requires further clarity.
- To manage collaboration, we have developed political tools, such as joint scrutiny committees with Conwy County Borough Council, and a Denbighshire and Conwy Collaboration Board. However, we need to develop an understanding of how to scrutinise successfully the governance and performance of regional service delivery from a Denbighshire perspective. The Wales Audit Office will be undertaking a local study on collaboration during 2012-13, and we will respond to address any issues identified as a result of that work.
- The Council is recognised as a leader in terms of developing the partnership agenda, with a joint Local Service Board and its integrated strategic partnership plan (The BIG Plan). However, the partnership agenda is extremely challenging and, although we are making progress, it is proving more difficult than anticipated. For example, the work to align the work programmes of the Children & Young

People's Partnerships has proved difficult due to differences in the existing partnerships structures in Conwy and Denbighshire.

- In recognition that the quality of our partnership governance has been inconsistent, we are now developing a framework within which we can plan and monitor partnerships. As part of this work, we will also develop a Partnership Register. However, we realise that this will not cover partnerships and collaborations already in existence that may not have robust governance arrangements and may be based on informal agreements.

Principle 3 - Good conduct and behaviour

Creating a team that can do the job well and whose behaviours are rooted in our core values of Pride, Unity, Respect and Integrity

- **We ensure that elected members and officers exercise leadership by behaving in ways that exemplify high standards of conduct and effective governance.**
- **We ensure that we put our organisational values into practice and that they are effective.**

- Our Member and Officer Codes of Conduct and our Core Values promote openness, support and respect through the promotion of high ethical standards. These shared values, including leadership values for elected members and officers, reflect public expectations.
- Our various codes of conduct and protocols clearly define the standards of conduct and personal behaviour expected of elected members and officers, including work between elected members and officers and between the Council, its partners and the community.
- We have processes in place for declarations of interest to ensure that prejudice, bias and other conflicts of interest do not influence elected members and officers in dealing with different stakeholders.
- The Standards Committee meets regularly, with a key role of promoting and maintaining high standards of conduct by elected members, co-opted members and church and parent governor representatives.
- The Public Services Ombudsman for Wales' annual report for 2010-11 states that: *"...although there has been a decrease in the number of complaints received by my office, this figure remains above the average. There has also been a decrease in the number of complaints investigated, and this figure is equal to the figure which could be expected. The complaint outcomes indicate a higher than average number of Voluntary Settlements and Premature complaints."*

Principle 4 – Taking informed and transparent decisions that are subject to effective scrutiny and risk management

The development of governance and scrutiny functions as part of our Strong Governance & Leadership Improvement theme

- **We are rigorous and transparent about how we take decisions, listening and acting on the outcome of constructive scrutiny.**
- **We have good quality information, advice and support to ensure that we deliver services effectively and they are what the community wants/needs.**
- **We have improved our risk management processes but some related policies and processes need updating to ensure that we fully embed risk management.**
- **We use our legal powers to the full benefit of the citizens and communities in the area but need to update our Financial Regulations and Contract Procedure Rules.**
- **We still need to improve our processes to ensure that the right information is available in the right format, which encourages knowledge to be created, shared, learned, enhanced and organised for the benefit of the Council and the community.**

- County Council, Cabinet, Scrutiny and regulatory committees advertise meetings publicly and meetings are open to the public unless information is exempt under legislative provisions. We formally record meetings and decisions, and meeting minutes are publicly available.
- We have implemented a new Scrutiny structure, moving away from the previous directorate-based structure. We have based the new committees around the themes of Performance, Partnerships, and Communities. Although the new structure is less than 12 months old, there are signs of improvement. We have reviewed the impact of the new Scrutiny system and reported to Council in February 2012, where members confirmed that the structure should continue in its new configuration.
- Performance Scrutiny members have a lead on a particular service, which enables them to develop knowledge and expertise in specific service areas. They can then bring areas of concern to the attention of the Performance Scrutiny Committee. These lead Performance Scrutiny Members are also part of the Service Performance Challenge for their designated services.
- We have processes in place to safeguard elected members and officers against conflicts of interest.
- The Corporate Governance Committee is effective and operates independently of Cabinet and Scrutiny functions.
- We have effective, transparent and accessible arrangements in place for dealing with customer complaints against services, officers and elected members through 'Your Voice', the Constitution, Standards Committee and disciplinary procedures.
- Arrangements are in place to ensure that County Council, Cabinet and committees receive appropriate professional advice and information on which to base their decisions.

- Our financial management arrangements are strong, and we have received positive reports from the Wales Audit Office through the Annual Letter.
- Until 2011, responsibility for coordinating risk management was part of the remit of the Internal Audit service. Following the review of strategic risk management, the Corporate Improvement Team now coordinates it, aligning it more closely to business planning and performance management.
- This separation of duties also enables Internal Audit to undertake an independent assessment of how effective the risk management process is, which would have been difficult under the previous risk management arrangements. This will take place during 2012-13 once the new processes have had time to embed.
- Although we feel confident that this new approach significantly improves our ability to manage risk effectively, the new system is in its infancy and there is more work required to ensure complete consistency between the corporate and service risk registers. We also need to ensure that existing controls are clear and tangible, and can therefore be tested effectively.
- We also need to embed the scrutiny of risk registers into the Service Performance Challenges, and carry out more work to integrate the new approach with the management of risk for projects.
- We have whistleblowing and anti-fraud and corruption policies in place, but we need to revise these to take account of the Bribery Act 2010.
- We have an effective, independent and objective internal audit service that has open access to the Chief Executive Officer and Corporate Governance Committee.
- We have not made sufficient progress in developing policies and processes to govern the management and secure handling, storage, disposal and sharing of information assets. This was a Significant Governance Issue in last year's Annual Governance Statement and remains so this year.
- We need to develop a more consistent approach to the use of information to support strategic planning and decision-making. An initial project is now underway to scope the current demand for information / data and explore options for organising information to meet that demand. This will enable us to manage the external environment better, and identify those opportunities and threats more easily.

Principle 5 – Developing skills and capacity

One of the Council's strategic aims set out in our Statement of Intent by supporting, training and developing our staff and elected members to maintain an adaptable, skilled and flexible workforce to meet future challenges and adapt to new priorities

- **We make sure that elected members and officers have the skills, knowledge, experience and resources they need to perform well in their roles but need to improve the regularity and quality of officer appraisals. We have focused on improving completion rates for the past two years, but we plan to focus more on the quality element during 2012-13. We will also need to carry out a needs assessment for elected members following the May 2012 elections.**
- **We are developing the capability of people with governance responsibilities and developing processes to evaluate their performance as individuals and as a group.**
- **We encourage new talent for the organisation so that best use can be made of individuals' skills and resources in balancing continuity and renewal. However, we recognise the need for more flexibility in the workforce for future service delivery.**

- We have a new member training and development plan to make sure that elected members and officers have the skills, knowledge, experience and resources they need to perform well in their roles. However, we will need to carry out a full needs assessment to ensure that elected members continue to receive the training and development they need to perform their roles effectively.
- We have implemented a new employee appraisal process, but need to improve the completion rate and quality of appraisals to ensure that we continue to manage employee performance, identify emerging talent and provide the training and development they need. We are developing a concept (initially called “the Hwb”) which will enable the council to identify the necessary capacity within our existing workforce to deliver projects to support our new Corporate Plan. We will undertake an equality impact assessment as the concept develops to ensure that the proposal treats all groups of staff fairly.
- We have made some improvements to workforce planning and the way it makes use of its staff to achieve improvement; however, we recognise that we need to do more to improve the flexibility of the workforce to enable us to utilise members of staff in the areas of greatest need.
- We have provided extensive leadership training to several tiers of management and are working on a process to identify emerging talent through the new appraisals process.
- We are an outward looking organisation that actively seeks contributions from other public sector agencies and the private, voluntary and community groups to assist the county and the Council. We have developed a new Corporate Engagement Strategy for implementation from May 2012.
- We have developed Member Area Groups to disseminate local information to councillors, and we are strengthening our relationship with Town and Community

Councils (T&CC) through a recently developed Charter, which formalises the roles and responsibilities of each party.

- We hold quarterly Middle Manager Conferences to engage our senior managers, develop emerging talent and use the skills and resources that exist within our services.
- Officers and elected members have the opportunity to feed ideas back to the Council through Your Voice and the Bright Ideas suggestion scheme.

Principle 6 - A high-performing Council, closer to the community

Through engaging local people and other stakeholders to ensure robust public accountability

- **We have improved our scrutiny function, which effectively engages local people and all local stakeholders, including partnerships, and develops constructive accountability relationships.**
- **We take an active and planned approach to dialogue with, and accountability to, the public to ensure effective and appropriate service delivery, whether directly by the Council, in partnership or by commissioning. However, we need to ensure consistency and co-ordination in our engagement across the organisation.**
- **We make best use of human resources by taking an active and planned approach to meet responsibility to staff.**

- The Wales Audit Office Annual Improvement Report 2012 states that:
“The Council has made good progress with its planned actions to improve the way it works and become ‘a high performing council, close to the community.’”
- Scrutinising arrangements are in place to engage with local people and associated stakeholders to assist in the scrutiny process. We implemented new Scrutiny arrangements from May 2011, which shows signs of improvement. We have reviewed the impact of the new Scrutiny system and reported to Council in February 2012, where members confirmed that the structure should continue in its new configuration.
- Senior management and elected members receive and consider internal audit and external regulator reports. Internal Audit introduced revised follow up processes during the year to hold Heads of Service accountable for improvements within their services. This had led to improved implementation rates by the agreed date.
- We hold Council, Cabinet and committee meetings in public unless there are good reasons for confidentiality.
- We communicate effectively with our communities and stakeholders, although more work is required to understand whether our approach to engagement is consistent across the organisation. Although most Council services consult or engage with residents or service users in some form or other, we recognise that we lack a consistent approach to how or when we consult. This can result in duplication; inconsistencies in the approach; missed opportunities to share valuable data; and inconsistencies in how we analyse and use the information.
- We publish an annual performance report and Statement of Accounts, making our final accounts available to the public in accordance with legislation.
- We have a ‘Progress Through People’ framework to encourage and promote a culture of engagement and recognition amongst our employees. There are six key strands of ‘Employee Engagement and Communication’; ‘Good Employer’; ‘Staff Recognition’; ‘Healthy Workforce’; ‘Workforce Planning’ and ‘Workforce Development’.
- We carried out a staff survey in 2011, and developed an action plan as a result.
- Other key developments include:
 - our Intranet - this is seen as one of the most vital tools of internal communications;

- monthly core briefs for team briefings;
- Excellence Denbighshire – an annual awards ceremony that celebrates good practice, awards outstanding performance and recognises staff achievement; and
- Bright Ideas – the staff suggestion scheme.

4. Review of Effectiveness

- 4.1. The Council has responsibility for conducting, at least annually, a review of the effectiveness of its governance framework, including the system of internal control. The outcomes of this are contained within the six key principles above, informed by the work of the executive managers within the Council who have responsibility for the development and maintenance of the governance environment, the Head of Internal Audit's Annual Report, and by comments made by the external auditors and other review agencies and inspectorates.
- 4.2. We have maintained, reviewed and improved the effectiveness of the governance framework by carrying out the following:
- The Monitoring Officer and Corporate Governance Committee regularly review the Constitution. This work is ongoing during the implementation of the Local Government (Wales) Measure 2011. Our Head of Legal and Democratic Services is leading on our response to the Measure. We have implemented all elements of the Measure where we have received Welsh Government guidance, but we are awaiting the final guidance before planning our approach to the remaining elements.
 - The Head of Finance & Assets regularly reviews financial controls and is in the process of restructuring the Finance service. This will ensure that the Finance team continues to support services in the most efficient manner and bring a greater focus on value for money, compliance and efficiency within services.
 - We have reviewed our Strategic Risk Management process, transferring the co-ordination to the Corporate Improvement Team. This provides better governance by allowing Internal Audit to objectively review risk management now that it has no management responsibilities in this area. This independent review will commence in 2012-13 to allow the risk management process time to embed.
 - Our Internal Audit service is risk-based and ensures that it aligns its work with the Corporate Risk Register and requirements of the Council's S151 Officer. During 2011-12, the service completed all of its planned work in financial and high corporate risk assurance areas to allow the Head of Internal Audit to produce the Annual Internal Audit Report that provides an overall assessment on the adequacy of the Council's internal control environment and raises any significant areas of concern.
 - The Wales Audit Office reviews Internal Audit annually to ensure that it meets the required professional standards, but no report was available at the time of developing this Annual Governance Statement.
 - We act on external audit and other review agencies reports, developing action plans for Scrutiny Committee monitoring. Corporate Governance Committee maintains an overview of these action plans.
 - We have Scrutiny and other committees, including Corporate Governance and Standards Committees to monitor performance, conduct, risk management, external and internal regulator reports etc. Corporate Governance Committee actively holds senior management to account if they do not act on regulatory reports.

- We regularly monitor performance against the Corporate Plan, service plans and key targets, reporting of this to senior management and elected members.

4.3. We are aware of the implications of the results of the review of effectiveness of the governance framework plan to address weaknesses to ensure that a continuous improvement of the system is in place. The Head of Internal Audit Services will develop an action plan that the Corporate Governance Committee will monitor during 2012-13. The action plan will include the significant governance issues outlined below, as well as any less significant issues identified during the review of the governance framework.

5. Significant Governance Issues

Issue	Action	Responsibility & Timescale
<p>Information Governance We have not made sufficient progress in developing policies and processes to govern the management and secure handling, storage, disposal and sharing of information assets. This was a Significant Governance Issue in last year's Annual Governance Statement and remains so this year.</p> <p>We need to develop a more consistent approach to the use of information to support strategic planning and decision-making.</p>	<p>Responsibility for Information Governance has now passed to the Head of Business Planning & Performance who will develop an action plan to deal with any outstanding issues.</p> <p>Freedom of Information Exemptions Panel already set up to improve governance.</p> <p>Internal Audit review in 2012-13 of Data Protection Act and Freedom of Information to provide a more detailed review of these two key areas of information management</p> <p>An initial project is now underway to scope the current demand for information / data and explore options for organising information to meet that demand. This will enable us to manage the external environment better, and identify those opportunities and threats more easily.</p>	<p>Head of Business Planning & Performance 31 October 2012</p> <p>n/a</p> <p>Head of Internal Audit 30 September 2012</p> <p>Head of Business Planning & Performance 31 July 2012 (for completion of initial scoping exercise)</p>

5.1. We propose over the coming year to take steps to address the above matters to enhance our governance arrangements. We are satisfied that these steps will address the need for improvements that were identified in our review of effectiveness and will monitor their implementation and operation as part of our next annual review.

Signed: (Leader) 2012

Signed: (Chief Executive) 2012

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	11 Gorffennaf 2012
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol
Teitl:	Adroddiad Blynyddol Drafft Archwilio Mewnol 2011/12

Beth yw byrdwn yr adroddiad?

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2011/12 (Atodiad 1). Cymeradwyodd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol blaenorol fersiwn drafft cyn diwedd 2011/12, ond mae angen i'r Pwyllgor hwn gymeradwyo'r fersiwn terfynol.

Yn unol â 'Chod Ymarfer Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Unedig' (2006), a gyhoeddwyd gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Cyfrifyddeg (CIPFA), dylai'r adroddiad blynyddol:

- Roddi barn ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol amgylchfyd rheoli mewnol y gyfundrefn;
- Dateglu unrhyw amodau i'r farn honno, ynghyd â'r rhesymau dros yr amod;
- Cyflwyno crynodeb o'r gwaith archwilio a ymgwymerwyd i lunio'r farn, gan gynnwys dibyniaeth a roddwyd ar waith cyrff sicrhau eraill;
- Tynnu sylw at unrhyw faterion yr ydym yn barnu eu bod yn arbennig o berthnasol i baratoi'r datganiad llywodraethu blynyddol, a
- Gwneud sylwadau ar gydymffurfio gyda'r safonau yn y Cod Ymarfer a chyfleu canlyniadau'r rhaglen sicrhau ansawdd archwilio mewnol.

Pam cyflwyno'r adroddiad hwn?

Mae'r Cod yn gofyn am adroddiad blynyddol i'r pwyllgor archwilio neu bwyllgor cyfatebol.

Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn cymeradwyo Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2011/12, gan gynnwys y Farn Archwilio gyffredinol ynddo.

Atodiad 1 – Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2011/12

1. Barn Archwilio

- 1.1. Diffinnir digonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol amgylchfyd rheoli mewnol y gyfundrefn fel y polisiau, y gweithdrefnau a'r gweithrediadau sy'n bodoli i:
- Sefydlu a monitro cyflawni amcanion y gyfundrefn;
 - Adnabod, asesu a rheoli'r risgiau o ran cyflawni amcanion y gyfundrefn;
 - Hwyluso llunio polisi a chymryd penderfyniadau;
 - Sicrau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n economaidd, yn effeithiol ac yn effeithlon, a
 - Sicrhau cydymffurfio gyda pholisiau, gweithdrefnau, cyfreithiau a rheoliadau.
- 1.2. O ystyried y diffiniad hwn, rwyf wedi seilio fy marn archwilio ar y gwaith Archwilio Mewnol a ymgwymerwyd yn ystod 2011/12, y farn a luniwyd ym mhob maes adolygu a'r materion a godwyd yn ystod ein gwaith, fel y dangosir yn Atodiad 1.
- 1.3. Gan ddefnyddio'r cyfraddau sicrhad newydd ar gyfer ein Hadroddiadau Archwilio Mewnol a ddangosir yn y tabl isod, gall Cyngor Sir Ddinbych, yn fy marn i, gael sicrhad 'canolig' o ran digonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol yr amgylchfyd rheoli mewnol, gan gynnwys trefniadau ar gyfer llywodraethu a rheoli risg.

	Sicrhad Uchel
	Sicrhad Canolig
	Sicrhad Isel
	Dim Sicrhad

- 1.4. Nid yw'r farn hon yn amodol.

Materion sy'n Berthnasol i'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol

- 1.5. Nid oes materion i'w hadrodd. Mae rheolwyr wedi delio ag unrhyw faterion risg uchel a nodwyd yn ein hadroddiadau yn ystod y flwyddyn.

Ymateb y rheolwyr i faterion a godwyd gan Archwilio Mewnol

- 1.6. Mae'r rhan fwyaf o'n Hadroddiadau Archwilio yn nodi risgiau a gwendidau rheoli. Rydym yn nodi'r rhain fel rhai risg gritigol, mawr neu gymedrol. Mae'r rheolwyr yn cytuno ar y camau i ddelio â'r risgiau, gan gynnwys cyfrifoldebau ac amserlenni.
- 1.7. Rydym yn adrodd ar bob achos lle mae'r rheolwyr wedi methu ag ymateb i'n gwaith dilynol neu lle, yn ein barn ni, maent yn methu â delio â'r risgiau a

godwyd yn ein hadroddiadau yn foddhaol ac yn brydlon. Rhaid oedd adrodd am ddau wasanaeth i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn ystod y flwyddyn am beidio ag ymateb i'n ceisiadau dilynol ond mae'r rhain wedi eu trin nawr ac mae'r ddau wasanaeth yn rhoi gwybodaeth o fewn yr amserlen.

- 1.8. Yn ystod 2011/12, cyhoeddwyd adroddiad Archwilio Mewnol ar Ysgol Santes Ffraid, Dinbych, gyda gradd barn archwilio o 1 (rheolaeth gyffredinol yn wael iawn, ac angen gwelliannau arwyddocaol ar frys). Trafodwyd yr adroddiad mewn cynhadledd achos ar 4 Hydref 2011 a chytunwyd ar gynllun gweithredu. Mae ein hadolygiad dilynol ar y gweill a byddwn yn adrodd ar hyn i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.

Perfformiad Archwilio Mewnol

Mesur – *Byddwn yn adolygu 100% meysydd risg uchel o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn y flwyddyn ariannol*

- 1.9. Mae'r gwaith wedi ei gwblhau neu ar y gweill yn yr 16 maes risg uchel sydd i'w hadolygu.

Mesur – *Byddwn yn adolygu 100% meysydd sicrhad ariannol yn y flwyddyn ariannol*

- 1.10. Mae'r gwaith wedi ei gwblhau yn y 5 maes sydd i'w hadolygu.

Mesur – *Byddwn yn cychwyn, ymgymryd â ac adrodd ar brosiectau archwilio yn brydlon*

- 1.11. Rydym yn mesur yr amser a gymer i gwblhau prosiectau archwilio o'r dyddiad cychwyn a gytunwyd gyda'r cwsmer i ddyddiad cyhoeddi'r adroddiad terfynol. Ers cyflwyno ein hagwedd sy'n canolbwyntio ar y cwsmer ym mis Ebrill 2011, mae'r amser a gymer ar gyfartaledd i gwblhau prosiect wedi syrthio o 165 diwrnod i 70 diwrnod, gwelliant o 58%.

Mesur – *Byddwn yn dilyn i fyny ar faterion a godwyd yn ein hadroddiadau yn brydlon i sicrhau bod gwasanaethau yn gwneud gwelliannau a delio â risgiau*

- 1.12. Rydym hefyd yn mesur yr amser a gymer gan y gwasanaethau i weithredu camau a gytunwyd yn ein hadroddiadau. Ers dechrau'r broses newydd ym Mai 2011, mae'r amser ar gyfartaledd a gymer i ddelio â cham dilynol wedi gostwng o 440 diwrnod (2010/11) i 30 diwrnod, sy'n welliant o 93%.

- 1.13. At hyn, rydym yn treulio 50% yn llai o amser yn dilyn camau i fyny, sy'n golygu ein bod yn cael gwell canlyniadau gyda llai o fewnbwn.

Mesur – *Ein nod yw cyflawni boddhad cwsmeriaid o ran perfformiad archwiliwr, cywirdeb adroddiad, adrodd yn brydlon a defnyddioldeb ein hadolygiadau*

- 1.14. Yn ystod y flwyddyn cafwyd adborth ar 26 achlysur, 24 (92%) ohonynt yn mynegi eu bod naill ai'n fodlon neu'n fodlon iawn â'n gwasanaeth. Defnyddiwyd unrhyw awgrymiadau o ran lle gellid gwella o'r rhain a'r 2 gwsmer anfodlon i wella ein gwasanaeth ymhellach.

Cydymffurfio â Safonau'r Cod Ymarfer

- 1.15. Mae Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) yn adolygu ein gwasanaeth yn flynyddol, ond nid yw'n cyhoeddi adroddiad ffurfiol. Nid yw'r SAC wedi codi unrhyw faterion o bryder gyda'r gwasanaeth.

Cyflawni Strategaeth Archwilio Mewnol 2011/12

- 1.16. Mae'r tabl isod yn rhoi dadansoddiad o'n gwaith yn ystod 2011/12, o gymharu â'r cynllun gweithredu diwygiedig a gytunwyd gan y Pwyllgor hwn ym mis Tachwedd 2011. Mae'n cynnwys sgoriau sicrhad a nifer o faterion a godwyd ar gyfer yr adolygiadau a gwblhawyd, diffiniadau a ddefnyddiwyd i ffurfio sicrhad archwilio a'r graddau a ddefnyddiwyd i asesu lefelau risg ar gyfer y materion a godwyd.

Internal Audit Work 2011/12

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Financial Assurance								
Capital Planning & Strategic Procurement	50	50	48	Complete	4 3	0	5	Separate Audit Assurance provided for Capital Planning & Procurement
Income security reviews 2011/12	15	12	12	Complete				
Cashiers & Postal Operations	10	19	19	Complete	4	0	2	
IDEA Testing on Financial Systems	10	19	19	Complete	4	0	0	
Financial Systems – Rhyl based areas	35	45	45	Complete	4	0	6	
Financial Systems – Ruthin based areas	45	40	48	Draft report				
Programme & Project Management	0	0	3	In progress				
Sundry Debtors – additional work arising from Revenues review	0	0	16	In progress				• Review of low value invoicing and volumes of credit notes
Creditors – additional work arising from Finance review 2010/11	0	0	42	In progress				• Review of payments with no purchase order issued
Purchasing & Creditors	0	0	1	Complete	3	0	6	• B/fwd from 2010/11
Income security reviews 2010/11	0	0	4	Complete				• B/fwd from 2010/11
	165	185	257					
Corporate Assurance								
Highways & Infrastructure – Major Projects	35	35	31	Draft report				
Information Governance	20	20	16	Complete				• Business Transformation Project
Modernising Education	10	2	1	Complete				• Monitored through various Cabinet & committee reports
Performance Management	15	15	1	Preparation				• Programmed for March 2012

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Themed School Visits	50	20	10	Cancelled				•Cancelled due to Estyn Inspection
Housing Maintenance	25	25	3	Preparation				•Scope being agreed with Head of Service. Project to commence March 2012
Strategic Human Resources	20	20	31	In progress				•Review expanded and nearing completion
Sustainability & Climate Change – Ph 1	15	13	3	Complete	4	0	2	
Sustainability & Climate Change – Ph 2			10	Complete	3	0	2	
Housing Enforcement	10	10	10	Complete				•Informal review only. No audit opinion.
Refuse Collection & Waste Management	25	10	1	Preparation				•Reprogrammed for 2012/13
Community Enforcement	15	20	4	Preparation				•Reprogrammed for 2012/13
Adult Services – Commissioning Social Care	50	16	21	Complete	5	0	3	
Asset Management	3	2	2	Complete				
Corporate Health & Safety	10	10	6	In progress				
Partnerships - Corporate	45	45	43	Complete	2	0	8	
Partnerships – Wales Penalty Processing Partnership				Complete	4	0	1	
Children & Family – Service Location	50	33	17	Complete				•Review of logistics of service. No audit opinion.
Children & Family – Lone Working Practices			10	In progress				
Social Services – CIS Contingency Plans	0	4	5	Complete	3	0	4	
School Meals Service	1	1	1	Complete				
Royal International Pavilion	0	25	26	Complete	3	0	7	

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Corporate Governance Framework	5	5	6	In progress				
Corporate Health & Safety – Asbestos Management	0	0	13	Complete	3	0	7	•B/fwd from 2010/11
Arms Length Organisations	0	2	1	Complete				• Informal assurance through discussion
Leisure Centres	0	7	3	Complete				• Systems Thinking review of management system / sundry debtor invoicing
Community Building Management	0	10	19	In progress				
Pavilion Theatre, Rhyl	0	25	7	In progress				
School Transport	0	0	11	In progress				• Joint project requested with CCBC
	607	375	312					
Follow Up Assurance								
Follow up of previous IA reviews	100	70	50					
Special Projects, Investigations, Fraud & Corruption Assurance								
Planning Application complaint	100	100	4	Complete				• Review of complaint
Rhuddlan Nature Reserve complaint			9	Complete				• Review of complaint
National Fraud Initiative			11	Complete				• Facilitation role for national data-matching exercise
Housing Maintenance			11	Complete				• Passed to Strategic HR for investigation
Contractor investigation following alleged fraud in Conwy CBC			3	Complete				• No evidence of fraud in DCC
Rhyl Youth Action Group			8	Complete				• Investigation on behalf of Welsh Government
Trade Refuse Collection			1	Complete				• Review of complaint

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Denbighshire Enterprise Agency			4	Complete				• Review of complaint
Contractor investigation following anonymous letter			2	Complete				• Discussed with police but not pursued
Licensing & Safeguarding			2	In progress				• Corporate Director requested for review of taxi licensing issues
Purchasing Cards			8	In progress				• Case passed to police
Proactive & Reactive work - general			3					
	100	100	66					
Welsh Government Assurance								
St. Brigid's School, Denbigh	20	47	51	Complete	1	0	23	
Post 16 PLASC returns	10	15	20	Complete	4	0	0	
Prestatyn High School	15	18	19	Complete	4	0	3	
Ysgol Glan Clwyd, St. Asaph	15	18	18	Complete	3	1	5	
Grant Certification	35	35						
- Breakfast Initiative Grant			5	Complete				• Certification only – no report
- Community Focused Grant			5	Complete				• Certification only – no report
- Learning & Assessment Grant			9	Complete				• Informal report only
Education Grants Management			11	Complete			1	• Informal report only. No audit opinion
Ysgol Brynhyfryd, Ruthin	0	0	3	Complete	4	0	3	• B/fwd from 2010/11
	95	133	141					
Consultancy & Corporate Work								
Research & Horizon Scanning	250	185	33					
CET/SLT/Committees etc			50					
Project & Working Groups			27					
Guidance & Advice			42					

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
IA Collaboration Partnership	50	50	43					
	300	235	195					
External Contracts								
North Wales Police Authority	200	184	179					• Agreed by contract
Countryside Council for Wales	165	180	184					• Agreed by contract
School Fund Audits	5	45	44					• Additional requests for audits from schools some presenting 2-3 years accounts for audit
	370	409	407					
Internal Audit Support Areas								
Management & Admin	300	350	353					
Training	50	90	117					• Increase due to staff turnover during year.
	350	440	470					
Total Days	2087	1947	1898					

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad:	Pwyllgor Llywodraeth Gorfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	11 Gorffennaf 2012
Ysgrifennydd yr Adroddiad:	Pennaeth Gwasanaethau Archwiliadau Mewnol
Teitl:	Adroddiad Datblygiad Archwilio Mewnol

1. Beth mae'r adroddiad yn trafod?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi gwybodaeth i'r Pwyllgor am y datblygiadau diweddaraf yn y gwasanaeth archwilio mewnol. Y datblygiadau hyn yw sicrhau gwell gwasanaeth o drosglwyddo'r adroddiad, sicrhau darpariaeth gyflawn, sicrhau bod adolygiadau yn cael eu cyflawni, perfformiad ac effeithiolrwydd da i sicrhau gwelliant.

2. Beth yw pwrpas llunio'r adroddiad hwn?

I roi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau yn ymwneud â:

- dosbarthu'r Cynllun Gweithredol ar gyfer 2012/13
- cyhoeddiadau diweddar o'r adroddiadau Archwilio Mewnol
- ymateb y rheolwyr i'r materion a godwyd
- perfformiad yr Archwiliad Mewnol

3. Beth oedd yr Argymhellion?

- Bod y Pwyllgor yn ystyried ac yn rhoi sylwadau ar ddatblygiad a pherfformiad yr Archwiliad Mewnol yn 2012/13
- Bod y Pwyllgor yn ystyried ac yn rhoi sylwadau ar adroddiadau diweddar o'r Archwilio Mewnol
- Bod y Pwyllgor yn ystyried yr adborth a gafwyd yn y gwaith a wnaed yn dilyn yr adroddiad

4. Datblygiad yr Archwiliad Mewnol

Trosglwyddo Strategaeth yr Archwiliad Mewnol 2012/13

1. Mae Atodiad 1 yn dadansoddi ein gwaith yn ystod 2012/13, mewn cymhariaeth â'r Strategaeth Archwilio Fewnol a gytunwyd. Mae'n cynnwys y marciau aswiriant, a'r materion a godwyd yn dilyn yr adolygiadau gorffenedig. Mae'n cynnwys y diffiniadau a ddefnyddiwyd i ffurfio'r archwiliad a'r raddfa a ddefnyddiwyd i asesu'r lefel o risg ar gyfer y materion a godwyd.

Crynodeb o Adroddiadau Mewnol Diweddar

- 4.1. Mae'r adroddiad yn defnyddio lliwiau ar gyfer graddfa aswiriant:

	Aswiriant Uchel	Y risgiau wedi'u rheoli'n dda
	Aswiriant Canolig	Adnabod y risgiau sydd yn gynwysedig ar lefel gwasanaeth

	Aswiriant isel	Adnabod y risgiau sy'n gofyn am gyfarfod gyda'r Cyfarwyddwr/ Prif Aelod
	Dim Aswiriant	Adnabod risgiau sylweddol sy'n gofyn am gyfarfod gydag aelod neu swyddog achos

4.2. Ers fy adroddiad ym mis Mawrth 2012, rydym wedi rhyddhau'r tri adroddiad canlynol.

Adroddiad Archwilio	Barn yr Archwiliad	Materion sy'n codi			Sylwadau
		Risg argyfyngol (Coch)	Risg fawr (oren)	Risg ganolig (melyn)	
Rheolaeth Rhaglen a Phroject	N/A	0	0	2	Trosolwg ynn unig, felly ni ddarparwyd barn aswiriant cyffredinol
Rheolaeth Adeiladu Gymunedol - Neuadd y Dref, Rhyl	Melyn	0	0	10	Cynllun Gweithredu yn cael ei greu ac yn agos at fod yn barod.
Risg corfforaethol Ased y Portffolio	N/A	0	0	0	Trosolwg yn unig, felly ni ddarparwyd barn aswiriant cyffredinol
Projectau Mawr Priffyrdd ac isadeiledd	Melyn	0	2	7	
Systemau Ariannol a phrofion Aswiriant (IDEA) 2011-12	Gwyrdd	0	0	0	
Grant Cynllun Brechwast Llywodraeth Cymru	Gwyrdd	0	0	0	Dim adroddiad ffurfiol - cadarnhad i Lywodraeth Cymru yn unig
Gwasanaethau Ariannol - Rhan 2 (Gwasanaethau Rhuthun)	Gwyrdd	0	0	3	

Ymateb y Rheolwyr i'r materion a godwyd yn yr Archwiliad Mewnol

1. Mae'r rhan fwyaf o'n hadroddiadau Archwiliad Mewnol yn adnabod y risgiau ac yn rheoli'r gwendidau. Rydym yn graddio'r rhain fel un ai risgiau argyfyngol, mawr neu ganolig. Cytunodd y Rheolwyr bod angen gweithredu yn erbyn y risgiau gan drefnu'r cyfrifoldebau a'r amserlen.

1. Rydym wedi cofnodi pob achos lle na lwyddodd y rheolaeth i ymateb i'r gwaith a wnaethom yn dilyn yr adroddiad. Mewn un achos defnyddiwyd tri mis ychwanegol o'r dyddiad gweithredu a gytunwyd arno. Mae angen i'r Pwyllgor benderfynu a oes angen iddynt gymryd camau gweithredu ychwanegol, e.e. galw ar y bobl briodol i ddod i'r gyfarfod nesaf er mwyn esbonio'r diffyg cynnydd.

4.3. Nid oes gweithredoedd ar hyn o bryd sy'n aros na chwaith sy'n mynd dros y dyddiad cyflawni o dri mis.

Perfformiad yr Archwiliad Mewnol – Mesuriadau Allweddol

Mesur – Adolygu 100% o'r ardaloedd Aswiriant a gytunwyd o fewn y cynllun S151 Archwilio gweithredol erbyn 31 Mawrth 2013

- 4.4. Rydym yn cwblhau'r rhan fwyaf o'n gwaith yn y sector ariannol yn ystod ail hanner y flwyddyn, ond hyd yn hyn rydym wedi cwblhau 20% o'r projectau a gynlluniwyd.

Mesur - Adolygu 100% o'r Aswariant Llywodraeth Gorfforaethol o fewn y Cynllun Archwilio gweithredol erbyn 31 Mawrth 2013

- 4.5. Mae gwaith yn cael ei wneud trwy'r flwyddyn i greu fframwaith o'r Llywodraeth Gorfforaethol. Byddwn yn edrych ar y rheolaeth risg yn ail hanner y flwyddyn.

Mesur - Adolygu 100% o'r Aswariant Corfforaethol Risg Uchel o fewn y Cynllun Archwilio gweithredol erbyn 31 Mawrth 2013

1. Mae chwe risg uchel yn bodoli ar hyn o bryd o fewn cofrestr y Risgiau Corfforaethol. Rydym wedi cwblhau'r gwaith mewn un maes ac yn agos i orffen y gwaith yn yr ail faes.

Mesur - Pennaeth yr Archwiliad Mewnol i gyflwyno Adroddiad Blynyddol o'r Archwiliad Mewnol erbyn 31 Mai 2013

- 4.6. Nid yw'n barod eto.

Appendix 1

Internal Audit Work 2012/13 – progress as at 24 June 2012

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Financial Assurance								
Financial Systems – Rhyl based	60	0	Not started					Provisionally planned for Jul/Aug 12
Financial Systems – Ruthin based	40	0	Not started					Provisionally planned for Jan 13
Financial Systems Assurance Testing (IDEA) 2011-12		20	Complete	Green	0	0	0	
Programme & Project Management	15	2	In progress					
Procurement	15	0	Not started					Planned for Aug 12
Grant & Other Certification Assurance								
Sustainability/Climate Change	12	0	Not started					Planned for Jun/Jul 12
Welsh Government (WG) Education Grant Certification	25							
- Breakfast initiative Grant		4	Complete		0	0	0	
WG 6 th Form Funding – Ysgol Dinas Bran, Llangollen	10	1	In progress					
WG Student Finance Certification	15	1	Preparation					Planned for Jul 12
WG Adult Education Certification	8	4	In progress					
Corporate Governance Assurance								
Risk Management	20	0	Not started					
Corporate Governance Framework	30	4	In progress					
Performance Management	10	1	Prepared					Planned for Jul 12

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
High Corporate Risk Assurance								
The risk of a serious safeguarding error where the Council has responsibility	10	12	In progress					
The risk that we are unable to develop the staff and management capability to deliver the change agenda	5	5	Complete		0	0	0	
The risk that the time and effort invested in collaboration is disproportionate to the benefits realised	15	0	Not started					
The risk that the economic environment worsens beyond current expectations, leading to additional demand on services and reduced income	5	0	Not started					Planned for Oct 12
The risk that strategic ICT infrastructure does not enable improvement and support change	10	0	Not started					Planned for Dec 12
The risk that our asset portfolio becomes an unmanageable liability and an obstacle to strategic planning	5	0	Not started					
Risk-based Assurance in Services								
Adult Services								
Intake & Reablement	10	0	Not started					
Learning Disabilities & POVA	15	0	Not started					
Direct Care Costs & Placements	15	0	Not started					Planned for Oct 12

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Business Planning & Performance								
Equalities	15	0	Not started					
Information Governance	10	0	Not started					
Children's Services								
Children's Services general	35	0	Not started					
Lone Working Practices	0	5	Complete					2011/12 employee survey
Customer & Education Support								
Cashiers Services	5	0	Not started					
Modernising Education	10	0	Not started					
ICT								
IT Service Desk, Incident & Problem Management	20	0	Not started					Planned for Feb 13
IT Service Continuity Management	2	0	In progress					
IT Operations Management	20	1	Preparation					Planned for Jul/Aug 12
IT Configuration	15	0	Not started					
IT Project Management	15	0	Not started					Planned for Sep 12
Education								
School Improvement	60	0	Not started					
Rhyl High School	15	0	Not started					Planned for Dec 12
St. Brigids School	10	0	In progress					
Environment								
Trade Refuse	25	6	In progress					
Sign Shop	20	0	Not started					
Countryside Services	25	0	Not started					
Public Realm	40	12	In progress					

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Finance & Assets								
Travel & Subsistence	20	23	In progress					
Property Management	20	0	Not started					Planned for Aug 12
Revenues Customer Service	10	0	Not started					
Highways & Infrastructure								
Passenger Transport	15	0	Not started					
Business Continuity Planning	2	0	In progress					
Traffic & Transportation	20	0	Not started					
Street Lighting	15	0	Not started					
Major Projects (2011/12 project)	0	2	Complete	Yellow	0	2	7	2011/12 Project
Home to School Transport	0	16	Draft report					Collaboration project with CCBC Internal Audit
Housing & Community Development								
Housing Services	20	0	Not started					
Strategic Regeneration	25	1	Preparation					Planned for Sep 12
Housing Maintenance	0	13	In progress					2011/12 project
Legal & Democratic Services								
Democratic Services	5	0	Not started					
Communication, Marketing & Leisure								
Data Protection & FOI	20	17	In progress					
Archives Service	20	0	Not started					
Leisure Services	1	0	Not started					
Community Buildings - Rhyl Town Hall	0	6	Complete	Yellow	0	0	10	2011/12 project
Pavilion Theatre, Rhyl	0	20	In progress					2011/12 project

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Critical Issues	No. of Major Issues	No. of Moderate Issues	Comments
Planning & Public Protection								
Community Enforcement	30	0	Prepared					
Food & Health & Safety Enforcement	10	0	Not started					
Trading Standards	10	0	Not started					
Strategic Human Resources								
Corporate Health & Safety 12/13	15	0	Not started					
Strategic HR	0	13	Draft report					2011/12 project
Corporate Health & Safety 11/12	0	5	In progress					2011/12 project
External Work								
Countryside Council for Wales	165	45	In progress					Contract work
North Wales Police Authority	200	33	In progress					Contract work
School Fund Audits	30	10	In progress					On request
Contingencies								
Consultancy & Corporate Work	185	29	In progress					
Follow up reviews	40	7	In progress					
IA collaboration	50	1	In progress					
Frauds & Investigations	80							
-National Fraud Initiative 10/11		2	Complete					
-Purchasing Cards		2	Complete					
-Ysgol Clawdd Offa		6	Complete					
Internal Audit Management & Support								
Management & Admin	350	83						
Training	70	17						
Totals	2120							

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

ADRODDIAD AR GYFER: Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

DYDDIAD: 11 Gorffennaf 2012

ADRODDIAD GAN: PENNAETH GWASANAETHAU CYFREITHIOL A DEMOCRATAIDD

PWNC: BLAENRAGLEN WAITH Y PWYLLGOR 2012/2013

Tudalen 93

DYDDIAD CYFARFOD	Y ADRODDIAD	AWDUR
5 Medi 2012	<p>Eitemau Parhaol</p> <p>Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Craffu Adroddiadau Rheoleiddiol Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad ar Gynnydd Archwilio Mewnol</p> <p>Adroddiadau</p> <p>Adolygiad Rheolaeth y Trysorlys Adborth 'Eich Llais' – Adroddiad Blynyddol</p> <p>Cymeradwyaeth i'r Datganiad Cyfrifon (Pwyllgor Archwilio ym mis Medi)</p>	<p>Cydlynnydd Craffu Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Archwilio Mewnol</p> <p>Pennaeth Cyllid ac Asedau Swyddog Cwynion Corfforaethol</p>
14 Tachwedd 2012	<p>Eitemau Parhaol</p> <p>Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Craffu Adroddiadau Rheoleiddiol Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol</p>	<p>Cydlynnydd Craffu Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Archwilio Mewnol</p>

Eitem Agenda 13

	<p>Adroddiadau</p> <p>Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 (RIPA) Materion Cyfansoddiadol Adroddiad Blynyddol 'Eich Llais' Diweddariad Rheolaeth y Trysorlys</p>	<p>Cyfreithiwr Llywodraethu Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd Swyddog Gwynion Corfforaethol Pennaeth Cyllid ac Asedau</p>
27 Chwefror 2013	<p>Eitemau Parhaol</p> <p>Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Craffu Adroddiadau Rheoleiddiol Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol</p> <p>Adroddiadau</p> <p>Strategaeth Archwilio Mewnol 2013/14 Strategaeth Rheoli'r Trysorlys</p>	<p>Cydlynnydd Craffu Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Archwilio Mewnol</p> <p>Pennaeth Archwilio Mewnol Pennaeth Cyllid ac Asedau</p>
10 Ebrill 2013	<p>Eitemau Parhaol</p> <p>Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Craffu Adroddiadau Rheoleiddiol Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol</p> <p>Adroddiadau</p> <p>Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2012/13 Adolygiad o'r Cyfansoddiad</p>	<p>Cydlynnydd Craffu Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Archwilio Mewnol</p> <p>Pennaeth Archwilio Mewnol Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd</p>

22 Mai 2013	<p>Eitemau Parhaol</p> <p>Materion a Gyfeiriwyd gan Bwyllgorau Craffu Adroddiadau Rheoleiddiol Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol</p> <p>Adroddiadau</p> <p>Datganiad Llywodraethu Blynnyddol Drafft 2012/13</p>	<p>Cydlynnydd Craffu Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Archwilio Mewnol Services</p> <p>Pennaeth Archwilio Mewnol</p>
-------------	---	---

NB Nid yw union ddyddiad cyhoeddi adroddiadau achlysurol gan, er enghraifft, Swyddfa Archwilio Cymru neu Adroddiadau Blynnyddol gan yr Ombwdsmon, yn hysbys ar hyn o bryd. Fe neilltuir dyddiad cyfarfod ar eu cyfer gyn gynted ag y bydd hynny'n ymarferol.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag